

Міністерство освіти і науки України

Державна установа
"Науково-методичний центр
вищої та фахової передвищої освіти"

ВИПУСК №4(50) квітень 2024
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ВІСНИК

АНОНС

Система освіти і ринок праці.
Погляд роботодавця

стор. 4-5

Педагогічний ОСКАР-2024:
нові історії успіху

стор. 6-11

Амбітні цілі і наміри, нові підходи
та методики. Інтерв'ю з керівником

стор. 12-13

Створюємо електронні освітні
ресурси разом

стор. 14

Циклова комісія викладачів
фізичної культури і виховання:
ідемо у ногу з часом

стор. 15-16

Танець – це мова, що об'єднує
серця та розуми

стор. 17

Чорнобиль – наша біль і пам'ять

стор. 18

Важливе значення для утвердження національної самосвідомості українців мають народні звичаї, обряди, традиції святкування, які були невід'ємною частиною повсякденного життя.

Великдень – одне з найбільших християнських свят, з яким пов'язано багато народних традицій.

Науково-методичний центр ВФПО спільно зі Зразковим Музеєм народного побуту Київщини ВСП «Технологіко-економічний коледж Білоцерківського національного аграрного університету», а також іншими музеями закладів фахової передвищої освіти проводить 02 травня о 13.00 тематичний захід «Народні звичаї та традиції Великодня» для студентських та педагогічних колективів ЗФПО. Запрошуємо долучитися до перегляду за посиланням:

<http://surl.li/ticl>

Освітн Траєкторія

АКТУАЛЬНО

Шановні колеги!

Від імені всього колективу вітаємо вас
із найсвітлішим святом – Великоднем!

Наша країна переживає складні часи, продовжуючи
давати відсіч ворогу та виборюючи свою незалежність.

У це світле свято бажемо усім зустріти Воскресіння Господнє
у колі рідних та близьких, Божого благословення та Перемоги!

Теплих та спокійних великодніх свят!

Христос воскрес! Воістину воскрес!

За дорученням колективу
Науково-методичного центру ВФПО

З повагою
Директор

Тетяна ІЩЕНКО

V ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ «ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА І ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА» ОБ'ЄДНАЛА КОЛО ОДНОДУМЦІВ

16 квітня 2024 року відбулася ювілейна V Всеукраїнська науково-практична конференція «Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика і практика», яку щороку проводить Науково-методичний центр ВФПО спільно з Національною академією педагогічних наук України.

З вітальним словом до учасників заходу звернувся Олег Шаров, генеральний директор директорату фахової передвищої, вищої освіти МОН.

Модераторами конференції були Тетяна Іщенко, канд. пед. наук, професор, директор Науково-методичного центру ВФПО та Нелля Ничкало, д-р пед. наук, професор, академік НАПН України, академік-секретар Відділення професійної освіти і освіти дорослих НАПН України.

продовження на стор. 3

МОНІТОРИНГ ОСВІТНІХ ВТРАТ У ЗАКЛАДАХ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ У ТРАВНІ-ЧЕРВНІ П.Р.

Відповідно до наказу від 14.04.2023 № 01-10/74 «Про запровадження Пілотного проєкту щодо вивчення (моніторингу) якості освіти у закладах фахової передвищої освіти» (зі змінами, внесеними наказом від 15.11.2023 № 01-10/246) Державна служба якості освіти України за участі Державної установи «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» (договір від 10.04.2023) здійснює заходи щодо реалізації II етапу зазначеного Пілотного проєкту з метою визначення освітніх втрат, спричинених пандемією COVID – 19 та війною російської федерації проти України (шляхом дистанційного тестування та напрацювання компенсаторних заходів щодо максимального їх уникнення). У рамках виконання Плану заходів Пілотного проєкту щодо моніторингу якості освіти у закладах фахової передвищої освіти є можливість отримати незалежну оцінку для розбудови внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Участь у моніторинговому дослідженні щодо освітніх втрат, яке проводитиметься у травні-червні п. р. за визначеними спеціальностями та освітньо-професійними програмами, братимуть 8380 здобувачів фахової передвищої освіти випускних груп із 138 закладів фахової передвищої освіти.

Перелік спеціальностей (ОПП), графік проведення моніторингу, зразки тестових завдань та доступ до пробного тестування розміщено за посиланням <http://surl.li/syjax>. Тестування триватиме 60 хвилин, упродовж яких здобувачі мають відповісти на 60 тестових запитань (одна правильна відповідь із чотирьох пропозованих).

Дякуємо закладам фахової передвищої освіти, які долучилися до реалізації проєкту у 2024 році. За результатами дослідження буде розроблено та впроваджено компенсаторні заходи й інструменти для надолуження втрат в освітньому процесі та результатах навчання.

Валентина ЗАБОЛОНА, завідувач відділу методичного супроводу моніторингу якості освіти
Науково-методичного центру ВФПО

ОСВІТНІЙ ДАЙДЖЕСТ

Дорожня карта вступника до коледжу

Вступити в коледж для здобуття фахової передвищої освіти можуть особи, які здобули базову загальну середню освіту (9 класів), повну загальну середню освіту (11 класів); освітньо-кваліфікаційний рівень кваліфікованого робітника чи молодшого спеціаліста, а також особи, які здобули будь-який ступінь вищої освіти.

Освіта.ua пропонує таким вступникам інформаційні матеріали, які допоможуть зорієнтуватися в процедурі вступу до закладів фахової передвищої освіти, а також в інших актуальних для абітурієнта питаннях.

Детальніше за посиланням <http://surl.li/tgqxm>

Рада ухвалила закон про індивідуальні освітні траєкторії студентів

Верховна Рада ухвалила закон щодо розвитку індивідуальних освітніх траєкторій та вдосконалення освітнього процесу у вищій освіті.

Закон є важливою складовою комплексної трансформації системи вищої освіти. За інформацією Міністерства освіти і науки України, студенти зможуть індивідуалізувати освітні траєкторії за допомогою міждисциплінарних освітніх програм.

Закон уможливує модель «вступу на галузь» через міждисциплінарну освітню програму, яка передбачає вибір конкретної спеціальності не одразу, а після одного або півтора року навчання в університеті.

Також на бакалаврському рівні з'являться міждисциплінарні освітні програми (у межах галузі або міжгалузеві), які відповідатимуть конкретним запитам регіонів, роботодавців.

Студенти зможуть скористатися гнучкішими темпами і зберегти строки навчання. Студенти контрактної форми зможуть самостійно визначати тривалість навчання в університеті: закінчити 4-річну бакалаврську програму за три роки або поєднувати навчання з роботою і завершити необхідні 240 кредитів ЄКТС за 6-8 років.

Учасники академічної мобільності зможуть визнати результати навчання, здобути у формальній, неформальній та інформальній освіті. Це особливо актуально для тих студентів, які поєднують навчання в українських університетах та за кордоном. Для цього буде створено відповідний Порядок.

Також очікується, що університети отримають більшу автономію й зможуть самостійно визначати інструменти для досягнення встановлених стандартів компетентностей з регульованих спеціальностей, що наближає українську систему вищої освіти до європейських стандартів. Вибіркових дисциплін стане більше.

Для таких регульованих спеціальностей, як право, медицина, правоохоронна діяльність тощо, будуть детально визначені вимоги до компетентностей і результатів навчання. Для цих спеціальностей передбачено державні кваліфікаційні іспити.

Стандарти вищої освіти будуть оновлені впродовж наступних місяців, у них з'явиться більше вибірковості, що допоможе збільшити конкуренцію в університетах.

2024

НМТ

КАЛЕНДАР

УКРАЇНСЬКИЙ
ЦЕНТР
ОЦІНЮВАННЯ
ЯКОСТІ ОСВІТИ

Додатковий період реєстрації на НМТ триватиме з 10 до 15 травня

Вступники, які не змогли зареєструватися на НМТ, матимуть змогу пройти реєстрацію під час додаткового періоду, який триватиме з 10 до 15 травня.

Відповідні дати затверджено календарним планом проведення національного мультипредметного тесту.

Зареєструватися на НМТ зможуть ті вступники, які реєструвалися в основний період, але отримали відмову від регіонального центру оцінювання якості освіти.

Також зареєструватися для участі в додатковій сесії НМТ зможуть ті, хто не зміг зареєструватись під час основного періоду з поважних причин.

Окрім того, у цей період здійснюють реєстрацію осіб, які за рішенням судів перебувають в установах виконання покарань або слідчих ізоляторах.

Студенти-чоловіки проведуть базову загальновійськову підготовку

З 2025 року в українських університетах буде впроваджено базову військову підготовку, яка буде обов'язковою для студентів чоловічої статі.

Відповідна норма передбачена законом щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку.

Базова загальновійськова підготовка включатиметься до навчальних планів вишів усіх форм власності, як окрема навчальна дисципліна.

Підготовка буде проводитися з метою здобуття громадянами військово-облікової спеціальності, навичок і умінь, необхідних для виконання конституційного обов'язку щодо захисту Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України.

Для проведення базової загальновійськової підготовки можуть залучатися громадські організації та об'єднання, зокрема громадські об'єднання ветеранів війни.

Студенти жіночої статі зможуть проходити базову загальновійськову підготовку добровільно.

Від проходження базової підготовки у закладах вищої освіти всіх форм власності будуть звільнені студенти, які за станом здоров'я будуть визнані непридатними до військової служби.

Для таких вступників, які планують продовжити навчання за переліченими вище спеціальностями, у формулі розрахунку конкурсного бала, окрім бала НМТ, буде враховано бал ЄФВВ, у разі реєстрації вступника для його проходження.

Підготовка тестових завдань

Вступні випробування, що передбачають комп'ютерне оцінювання рівня підготовленості вступника до здобуття ступеня бакалавра з аграрних наук, економіки та управління, проводитиме Український центр оцінювання якості освіти.

Формувати завдання екзаменаційних робіт вступних випробувань буде Науково-методичний центр ВФПО.

Завдання тестів укладатимуть на основі програми предметного тесту з аграрних наук і предметного тесту з економіки та управління. На їх основі розробляють загальні характеристики завдань і схеми оцінювання.

Графік проведення іспитів

Бакалаврське ЄФВВ з аграрних наук або економіки та управління відбуватиметься за календарним планом, затвердженим Міністерством освіти і науки України.

Зокрема, основний період реєстрації на іспит триватиме з 19 до 30 квітня, додатковий період реєстрації тих учасників, які не зареєструвалися під час основного періоду реєстрації, триватиме з 10 до 14 червня.

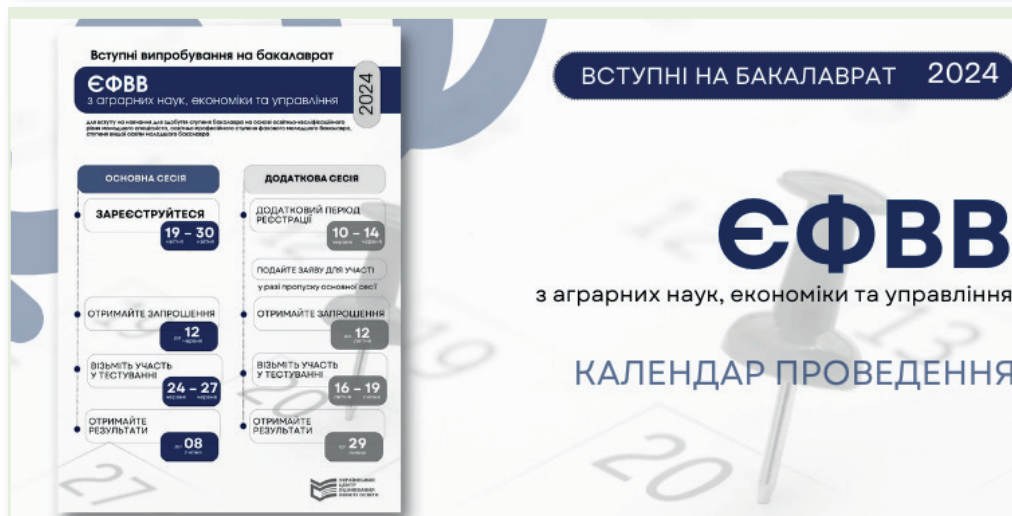
Основна сесія ЄФВВ для вступу на бакалаврат розпочнеться 24 червня і триватиме до 27 червня.

Оголошення результатів основної сесії ЄФВВ, тобто розміщення результатів вступних випробувань в електронних кабінетах учасників, відбудеться до 8 липня.

Додаткову сесію бакалаврського єдиного фахового вступного випробування буде проведено з 16 до 19 липня.

Свої результати учасники додаткової сесії ЄФВВ отримають до 29 липня.

Матеріали підготовлено за даними Міністерства освіти і науки України, сайту Освіта.ua
Інна РОЦЕНКО, Науково-методичний центр ВФПО

Бакалаврський ЄФВВ: новації для випускників коледжів

Вступникам на бакалаврат, які вже мають або цього року отримають дипломи молодшого спеціаліста, фахового молодшого бакалавра, молодшого бакалавра, цього року буде надана можливість за бажанням пройти єдине фахове вступне випробування (ЄФВВ).

Очікується, що складання такого іспиту дасть змогу випускникам коледжів підвищити свій конкурсний бал для вступу до закладу вищої освіти.

Хто має складати бакалаврський ЄФВВ:

Це випробування передбачено для вступників на низку галузей знань і спеціальностей:

- 07 Управління та адміністрування;
- 20 Аграрні науки та продовольство;
- 28 Публічне управління та адміністрування;
- 028 Менеджмент соціокультурної діяльності;
- 051 Економіка.

Окрім такого іспиту, вступник також має обов'язково пройти національний мультипредметний тест або мати результати ЗНО 2021 року чи НМТ 2022, 2023 років.

продовження, початок на стор. 1

У ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ «ФАХОВА ПЕРЕДВИЩА І ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА: ТЕОРІЯ, МЕТОДИКА І ПРАКТИКА» ОБ'ЄДНАЛА КОЛО ОДНОДУМЦІВ

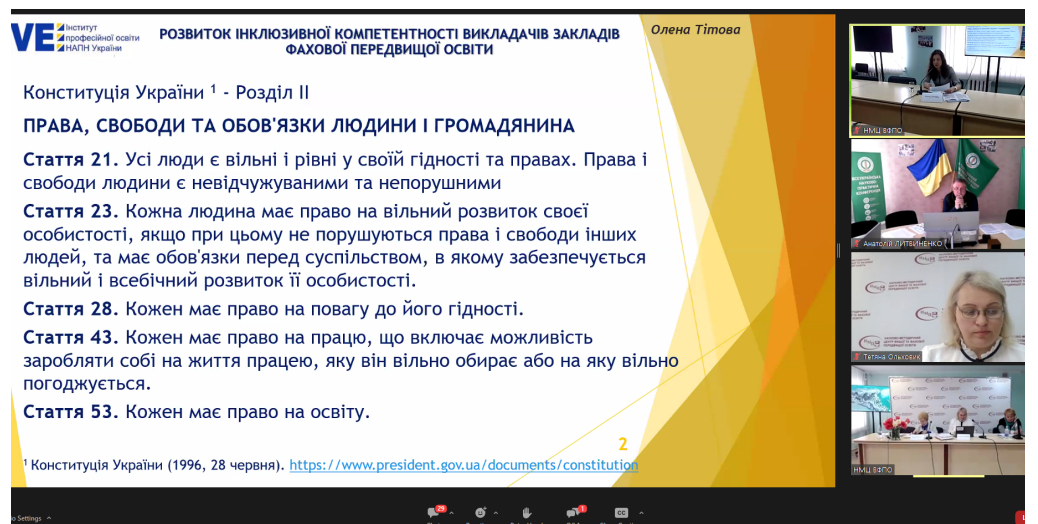
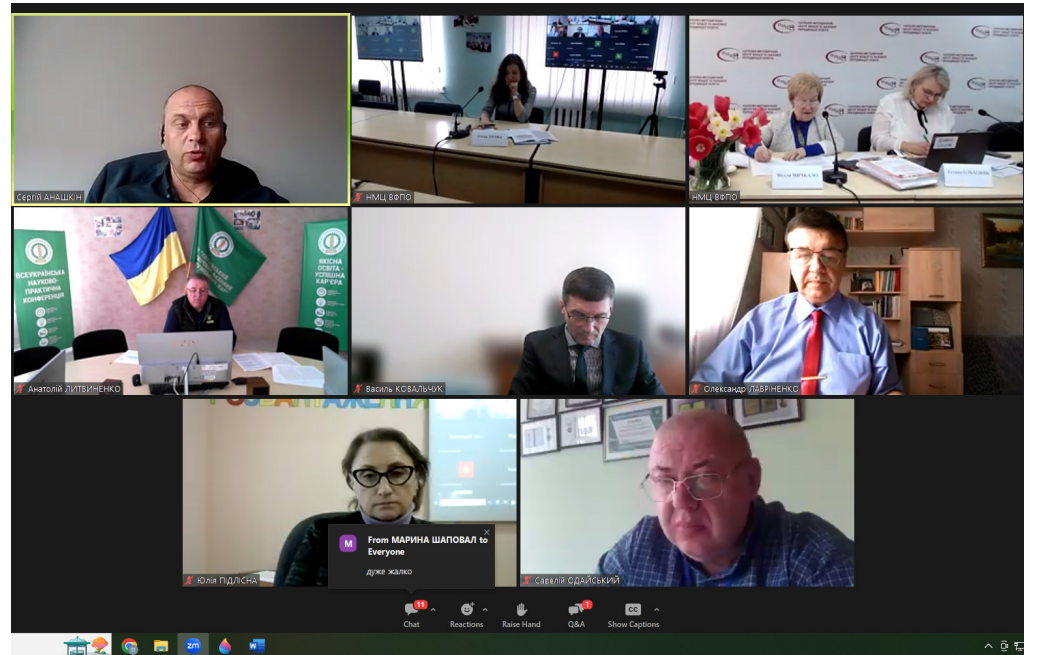
З мотиваційною доповіддю «Діяльність НАПН України у контексті сучасних завдань розвитку освіти» перед учасниками виступив академік НАН України і НАПН України, президент НАПН України, президент Товариства «Знання» України Василь Кремень. Президент НАПН України наголосив, що наукову й науково-освітню діяльність Академії скориговано відповідно до потреб воєнного часу, визначено першочергові завдання і проблеми, що мають стратегічне значення не лише для забезпечення ефективності всіх компонентів вітчизняної системи освіти, але й для захисту національних інтересів України.

Традиційно обговорено актуальні питання організації освітнього процесу в закладах фахової передвищої і професійної освіти в умовах сучасних викликів і загроз, а саме: менеджмент інноваційної діяльності закладу фахової передвищої освіти; диджиталізація освітнього процесу; цифрова компетентність педагогів; співпраця закладів освіти з роботодавцями.

Серед доповідачів у програмі конференції представники Міністерства освіти і науки України, Державної служби якості освіти, Національного агентства кваліфікацій, Національної академії педагогічних наук України, роботодавців, закладів фахової передвищої і професійної освіти, Науково-методичного центру ВФПО.

Учасники конференції порушували у своїх доповідях такі питання:

- Забезпечення якості освіти у сфері фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану (Наталія Вітранюк, начальник управління контролю та акредитації у сфері фахової передвищої і вищої освіти);
- Національна рамка кваліфікацій як інструмент гармонізації освіти на ринку праці (Юрій Рашкевич, д-р техн. наук, професор, член Національного агентства кваліфікацій);
- Комплексне вирішення проблем професійної освіти та розвитку молоді в галузях економіки (Сергій Анашкін, голова Правління Громадської Співпраці «Холодильна асоціація України»);
- Професійні стандарти для 5 рівня Національної рамки кваліфікацій: досягнення і виклики (Володимир Зелений, канд. іст. наук, координатор сектору фахової передвищої освіти Науково-методичної ради МОН, в.о. директора ВСП «Верхньодніпровський фаховий коледж Дніпровського ДАЕУ»);
- Розвиток інклюзивної компетентності викладачів закладів фахової передвищої освіти (Олена Тітова, д-р пед. наук, професор, завідувач лабораторії науково-методичного супроводу підготовки фахівців у коледжах Інституту професійної освіти НАПН України);
- Ринку праці і професійна освіта (Ігор Острогляд, представник Федерації металургів України);
- Оцінка освітніх втрат під час кризи: пілотний проект щодо вивчення (моніторингу) якості освіти у закладах фахової передвищої освіти (Валентина Заболотна, завідувач відділу методичного супроводу моніторингу якості освіти Науково-методичного центру ВФПО);
- «Педагогіка зраненого серця»: специфіка професійної підготовки майбутніх учителів в умовах війни і післявоєнного стану (Олександр Лаврінченко, д-р пед. наук, професор, головний науковий співробітник відділу теорії і практики педагогічної освіти Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих імені Івана Зязюна НАПН України);
- Виробнича практика: сучасні підходи до організації і проведення у закладі фахової передвищої освіти (Анатолій Литвиненко, канд. с/г. наук, директор ВСП «Глухівський агротехнічний фаховий коледж Сумського НАУ»);
- Співпраця з роботодавцями: практичний досвід та інновації (Савелій Одайський, директор Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки);
- Розбудова внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності коледжу у партнерстві зі студентством (Світлана Василюк, директор Вінницького технічного фахового коледжу);
- Особливості формування якісного освітнього середовища в коледжі Ірина Бойчук, канд. пед. наук, доцент, директор Житомирського базового фармацевтичного фахового коледжу Житомирської обласної ради);
- Імплементация освітніх онлайн-курсів з партнерами зі США як інструмент професійної підготовки конкурентоспроможних фахівців (Олег Куклін, професор, доктор економічних наук, кандидат педагогічних наук, т.в.о. директора Черкаського державного бізнес-коледжу);
- Роль Навчально-практичних центрів у забезпеченні якості надання освітніх послуг (Світлана Ковтун, директор Державного професійно-технічного навчального закладу «Шосткинське вище професійне училище»);
- Організація освітнього процесу в закладі професійної (професійно-технічної) освіти в умовах змішаного навчання: структура, проблематика, результативність (Юлія Підлісна, методист державного професійно-технічного навчального закладу «Синівський професійний аграрний ліцей»);
- Роль тестування в системі оцінювання освітніх досягнень здобувачів освіти (Ва-

силь Ковальчук, д-р пед. наук, професор, завідувач відділу освітніх вимірювань Науково-методичного центру ВФПО).

П'ятий рік поспіль у рамках проведення заходу відбувається презентація кращих педагогічних практик і нагородження переможців Всеукраїнського конкурсу «Педагогічний ОСКАР», який проводиться відповідно до Меморандуму між Національною академією педагогічних наук України і Науково-методичним центром ВФПО. Цього року конкурс відбувся всьоме.

Загалом у заході взяли участь понад 300 учасників. За результатами заходу будуть підготовлені рекомендації на основі узагальнених пропозицій учасників та збірник матеріалів конференції. Уся інформація щодо проведення заходу, зокрема сертифікати учасників розміщені на сайті Науково-методичного центру ВФПО <http://surl.li/mapfj>.

Щиро бажаємо усім учасникам успіхів у професійній діяльності! Наближаємо переможний мир разом! Безмежно дякуємо наших захисникам за можливість жити і працювати!

Тетяна ОЛЬХОВИК,

завідувач відділу освітніх інновацій Науково-методичного центру ВФПО

КОМПЛЕКСНЕ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДІ В ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

Сергій АНАШКІН,
голова Правління Громадської
Спілки «Холодильна асоціація
України»

Уже 6 років я очолюю ГС «Холодильна асоціація України», що є галузевою спілкою. Окрім того, я є депутатом місцевої ради однієї з громад Дніпропетровщини, працюю в громаді ще в одній з компаній, які формують бюджет за напрямом розвитку та комунікацій.

Як учасник V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика і практика» пропоную розглянути питання, як практик, з декількох сторін.

На мою думку, весь освітній процес та всі його етапи проходження мають бути взаємоінтегрованими за рівнями, щоб саме від закладу дошкільної освіти до випускника вищого закладу освіти і далі, від працюючої людини Україна отримала:

- фахівців, які можуть застосовувати отримані теоретичні знання та практичні навички на практиці;

- громадян, які здатні інтегруватися в економіку та розвиватися самотужки або у будь-якому секторі економіки.

Натепер наш довідник професій має перелік з більш ніж 4500 професій (якщо не більше). А наприклад Німеччина, десь щось близько 400. Всі інші – «люфт» у вигляді кваліфікацій. Рух у цьому напрямі щодо оптимізації йде, але дуже помалу, як на мене.

На жаль, коли у 2022 році відбулася колективна робота (запрошували всіх охочих) над Стратегією розвитку освіти та науки України, більшість питань кожен сектор вирішує окремо. Тоді я приділив час та вивчив усі рівні освіти. Свої зауваження висловлюю щодо організації та проведення профорієнтації. Чому, як завдання, профорієнтація стосується лише закладів професійно-технічної освіти? Чому не згадують заклади загальної середньої освіти, фахової передвищої і вищої освіти? Більше всього прикро за школи... Але, чи мають вони для цього необхідний ресурс? До чого я веду?

Загалом, на мою думку, ми маємо найбільш проблемні питання:

► Профорієнтація та бачення майбутнього в учнів шкіл

Чому так? Бо результати «профорієнтації» показує ситуація, коли випускники не працюють за фахом, а роботодавці приймають їх на роботу та перенавчають власним коштом. І це – масове явище, яке дорівнює неефективному використанню коштів державного бюджету на систему освіти. А кошти платять підприємства та установи, які потім не отримують продукт навчання – громадянина, який здатний застосовувати отримані знання та навички на практиці для особистого розвитку і задля розвитку країни!

У окремій громаді, де я проводив дослідження, за допомогою анкетування було опитано здобувачів освіти 8-11 класів у 2017 та у 2023 роках. Розрив між опитуванням 6 років.

Наведу приклад окремих питань.

Чи є задум у виборі майбутньої професії? (2017 рік – 85% відповідь «Так», 2023 рік – 87,5% відповідь «Так»). Тобто, у 8 класі бачення вже сформовано і вплинути на нього – важко!

Чи хочете Ви пройти профорієнтаційні тести? (2023 рік – 54,5% відповідь «Так»).

Чи потрібна Вам допомога у виборі професії? – Так.

У чому Ви відчуваєте проблему? – Не вистачає впевненості у собі.

Також зазначено, що тестування та аналітики тестів щороку у жодній школі України, починаючи з 5-го класу, немає. Те, що я робив – було за ініціативи окремої компанії. Системну роботу у цьому напрямі не проводили. Не практикують розподіл учнів за фокус-групами здібностей (після тестування, яке мали б виконувати кар'єрні радники) для спрямування їх на навчання саме за здібностями та нахилами, посилення їх знань та навичок у старших класах.

Досі діє суспільна думка – ЗВО – наше все! Відповідно, неможливо оцінити профорієнтаційну роботу педагогів і вплив їх на бажання дітей та їх батьків. Екскурсії на підприємства разом з батьками не практикують і, якщо додати до цього конфлікт інтересів між закладами вищої освіти, закладами фахової

передвищої та професійно-технічної освіти (боротьба за студента) – коли не дозволяють проводити профорієнтацію у старших класах до часу визначення ними – залишаються вони у 10 класі чи ні – то ситуація не приваблива зовсім. Усі дисбаланси між вищою освітою, передвищою та професійною – саме звідси.

Повертаюся до опитування у школі. На питання, якби у школі працював кабінет праці з можливостями долучитися до майбутньої професії, чи цікаво було б займатися там? 2023 рік – 87% – відповідь «Так!» Але таких кабінетів немає. На питання, що сподобалося під час екскурсії? Відповідь – цінності компанії та історія успіху. За яких умов залишитеся у громаді, місті, регіоні, Україні? – Робота з достойною заробітною платою, організація дозвілля, рухових активностей та розвиток, забезпечення житлом. Ось такі відповіді...

На мою думку, що бажано змінити та впровадити:

- Обов'язкова наявність кар'єрних радників для проведення профорієнтаційної роботи у громадах та містах. Відповідно, виділення коштів на утримання фахівців. Цього зараз немає. Точкові закриті питання – не в рахунок за таких обсягів проблем.

- Мають бути обов'язковими екскурсії на підприємства громади, району, регіону кожного класу, починаючи з 5-го класу (зауважу, що разом з батьками). Непогана мотивація для підприємств – поліпшити умови праці та інше.

- Обов'язково проводити анкетування після екскурсій – що подобається, а що ні і т. інше.

- Починаючи з 5-го класу – обов'язкове тестування на нахили та здібності для допомоги вибору майбутньої професії. Щороку, до 11-го класу включно. Аналіз динаміки результатів дозволить відстежити вплив профорієнтаційної роботи. Мета – вибір професій, в якій студент матиме найбільший успіх, відповідно – шанси розвитку та посилення економіки країни. Як мінімум – не втратить час та швидше «стане на ноги».

- Щотижня, починаючи з 8-го класу – уроки з предмета «Школа-Економіка» (аналогія за німецькими профосвітніми

заходами в школах), де учнів навчатимуть укладення договорів, правил ділового етикету, ділового листування, визначення власного та колективного продукту, який затребуваний або колегами, або клієнтами (партнерами), пошуку інформації та саморозвитку, корисних навичок і т. інше.

- Профорієнтаційна робота має бути представлена у Стратегії розвитку громад, регіонів, країни.

► Питання спрощеного та прозорого формату передачі від підприємств-роботодавців та виробників до закладів освіти усіх рівнів обладнання, ТМЦ та технологій

Нещодавно ми як асоціація проводили конкурс профмайстерності з-поміж студентів закладів вищої та фахової передвищої освіти. Матеріали – потрібні. Обладнання – потрібне. Спосіб передачі – немає. Результат – підприємство списує у себе ТМЦ та інше обладнання, «заплющує очі» та віддає їх у користування. Заклад освіти бере «на відповідальне зберігання». Підприємству поставили питання – чи можуть передати обладнання? Так. А потім – Ні. Чому? На благодійність не передбачено передавати щось більше ніж 800000 грн. Що це? Кого дуримо? Податкова вважає, що це правильні рішення? Чи вона щось про-

понує? Ні!

Отож, на законодавчому рівні потрібно спростити питання передачі ТМЦ та обладнання, технологій від роботодавців та виробників до закладів освіти. Максимально спростити спосіб передачі, а для цього:

- укласти договір про співпрацю (підприємство та заклад освіти);

- акт передачі-приймання майна за умови, що використання майна (обладнання та ТМЦ) лише в освітньому процесі для отримання знань та навичок учнями (студентами) і особами, що потребують перенавчання або отримання додаткової кваліфікації без права відчуження (передачі в оренду чи на продаж) такого майна (обладнання);

- відсутність обмеження вартості майна (обладнання) для безкоштовної передачі для використання в освітньому процесі;

- списання такого майна (обладнання) тільки за участі тих, хто його передав у заклад освіти;

- ніяких податків та інших «податкових чудес» у цих процесах. Бюджетна установа та приватна установа мають бути рівними. Крім того, це має бути виключено із законодавства.

Адже це – для нашого з вами Майбутнього!

продовження, початок на стор. 4

КОМПЛЕКСНЕ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ТА РОЗВИТКУ МОЛОДІ В ГАЛУЗЯХ ЕКОНОМІКИ

► Проблема щодо якості освіти. Теорія без практики – ніщо

Маємо проблеми, що у більшості викладацького складу закладів освіти є база теоретичних знань під час викладання предмета (дисципліни), але немає практичних навичок. Результат – студенти, за великим винятком, не можуть та не вміють застосовувати отримані знання та навички одразу після початку роботи на підприємстві. Вихід – дуальна система освіти. Але... Ми маємо запровадити щороку обов'язкове (без винятку) стажування всіх викладачів та майстрів виробничого навчання на підприємствах, в організаціях, для яких вони готують фахівців. За аналогією, як студенти проходять практику на підприємствах, незалежно від того, кого навчають – бухгалтера, економіста, юриста, водія, інженера, технолога тощо. Бажано кожного року на іншому підприємстві. Адже, якщо студент має обов'язково пройти практику, то чому викладач не має обов'язку підвищити свої компетенції та допомогти теоретичними знаннями підприємству? Кажуть, є десь наказ, що один раз на 3 роки... але...але...

Я – практик. Жодного разу не було звернень від викладачів профільних дисциплін з питанням допомоги у проходженні стажування. Після проходження стажування обов'язково викладач має підготувати звіт. Здавалося б все просто, але немає обов'язку – немає бажання.

На мою думку, це однозначно допоможе підвищити якість освіти. Можливо, саме тоді мінімізуємо розрив між теорією та практикою? До речі, також у рамках українсько-німецького проєкту впровадження дуальної професійної освіти ми опитали більш ніж 100 підприємств на Дніпропетровщині. Роботодавці готові і мають бажання навіть мотивувати таких викладачів заробітною платою під час проходження стажування. Але це не має бути «поставте, будь-ласка, мені печатку, що я пройшов (пройшла) стажування»!

► Питання прискорення розвитку дуальної освіти та заохочення підприємств і молоді саме до такого формату навчання

Нині формат дуальної освіти має потенціал для розвитку більш всього у потужних партнерів – великих роботодавців. Є ресурс, є кадри для такої роботи, є програми утримання та мотивації молоді. Але на ринку безліч підприємств малого та середнього бізнесу. Тож, як можна компенсувати роботодавцям втрату людського капіталу та робочої сили? Як можна допомогти та мотивувати молодь прийти до них на робочі місця? У який спосіб стабілізувати кадровий потенціал країни?

Рекомендуємо запровадити стипендію від підприємства для студентів, що навчатимуться за дуальною формою

освіти, що не оподатковується, за аналогією стипендії від держави, яку платять студентам заклад освіти за успіхи в теоретичному навчанні до моменту отримання диплома.

Чому так? Тому що є проблема в роботодавця. Це – працевлаштування неповнолітніх, оплата праці тим, хто нічого ще не знає та не вміє. А це навантаження на підприємство, адже відволікаються фахівці-наставники для занять з учнями/студентами, навантаження щодо сплати податків – навіщо платити за тих, хто не може і не вміє поки що виробляти продукт, який має цінність. Це мотивуватиме підприємства більше розвивати дуальну освіту, надасть їм змогу збалансувати певний дефіцит кадрів на ринку (війна та виїзд за кордон – одні з головних викликів). Молоді це надасть грошову мотивацію, яка більша за стипендію від закладу освіти. Водночас це мотивація працювати там, де є саме така модель, вивчаючи робочі та бізнес-процеси і набуваючи знань та навичок. Державі це надасть стабільність у кадрових питаннях для інвестиційного розвитку – бізнес зможе триматися «на плаву», бізнес може планувати виробництво та розвиватися!

Ми ж розуміємо що є найкращим мотиватором для бізнесу? І для будь-кого? Правильно. Дохід та потенціал розвитку! Іншого механізму економіка не має...

Також, можливо стане нормальною практикою бронювання випускників (хлопців) саме такої форми навчання, хоча б на один рік з дати отримання диплома. Це потрібно зробити, адже навіть один рік не працювати за фахом, це – проблеми з пошуком фахівця на ринку – втрата потенціалу економіки!

Коли ми як підприємці бачимо, що на потребу ринку кожен заклад відкриває напрям економіки, IT, фінансів, менеджменту та ін., то дивуємося. А у своїх традиційних напрямках підготовки фахівців ви вже є кращі? Сумно бачити гонитву за «модними» професіями, які на ринку не затребувані. Є і така проблема. Але її рішення – співпраця МОН, роботодавців та Служби зайнятості. Адже тільки тоді можна розуміти витрати, динаміку та результати. Не кажучи вже про прогнозування потреби у фахівцях для України на 5-10-15-20 років наперед! Поки що цього немає... Але розуміння проблеми – відкриває шлях до пошуку рішень!

Вдячний організаторам конференції за практичне втілення її результатів, зокрема, підготовку узагальнених рекомендацій та пропозицій до МОН, за якими буде зроблено акцент на практичні кроки від законодавчих до організаційних. Не хочу, щоб ми витрачали дорогоцінний час на проведення формальних заходів.

Вважаю, кого зацікавлять думки та хто матиме бажання об'єднати зусилля – зможемо сконтактуватися! Мій номер телефону +380675671854, електронна адреса асоціації gshau2018@gmail.com, посилання на наш сайт www.ref.org.ua

« ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР – 2024 » : НОВІ ІСТОРІЇ УСПІХУ

Традиційно під час проведення V Всеукраїнської науково-практичної конференції «Фахова передвища і професійна освіта: теорія, методика і практика» відбулося підбиття підсумків Всеукраїнського конкурсу «Педагогічний ОСКАР-2024». Сьомий рік поспіль серед педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти Науково-методичний центр ВФПО за наукового супроводу Національної академії педагогічних наук України проводить конкурс «Педагогічний ОСКАР». Головною метою заходу є вивчення та поширення інноваційних педагогічних практик, сприяння професійному розвитку, самореалізації педагогів, створення необхідних умов для розвитку творчого потенціалу педагогічних колективів, удосконалення управління освітнім процесом і підвищення якості підготовки фахівців у закладах фахової передвищої освіти.

До середини січня на фінальний тур конкурсу надійшло 1089 конкурсних робіт із 163 закладів фахової передвищої освіти, які змагалися у 12 номінаціях.

Цього разу уперше взяли участь педагогічні працівники із 29 ЗФПО. Декотрим з них пощастило одразу здобути перемогу. Загалом за підсумками конкурсу у фінальному турі відзначено конкурсних робіт із 78 ЗФПО. Найвища нагорода конкурсу – Педагогічний ОСКАР, таких відзнак цього разу 13. Окрім того, 113 конкурсних робіт відзначено дипломами за I, II, III призиви місця.

Найбільше призових місць отримали педагогічні працівники з Коростишівського педагогічного фахового коледжу ім. Ф.Я. Франка Житомирської обласної ради, ВСП «Новоушицький фаховий коледж ЗВО «Подільський державний університет», ВСП «Рівненський технічний фаховий коледж НУВГП», ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ», Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну, Львівського фахового коледжу будівництва, архітектури та дизайну, Мирогощанського аграрного фахового коледжу, Млинівського технологічно-економічного фахового коледжу, ВСП «Хомутецький фаховий коледж Полтавського ДАУ» ВСП «Сумський фаховий коледж НУХТ», ВСП «Горохівський фаховий коледж Львівського НУП», ВСП «Житомирський торговельно-економічний фаховий коледж ДТЕУ».

Педагогічна діяльність сьогодні тісно пов'язана з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій та їх впливом на освітні процеси. Під час експертного оцінювання конкурсних робіт з кожної номінації враховано використання інформаційно-комунікаційних технологій, які, як ніколи, необхідні для виконання завдань, розв'язання проблем, спілкування, управління інформацією.

У номінаціях, де змагалось найбільше конкурсних робіт, переможців визначали за видами робіт. Наприклад, у номінації «Сучасні дидактичні підходи до організації практичної підготовки здобувачів освіти у закладі фахової передвищої освіти», до якої було представлено 468 робіт, переможців визначили з-поміж онлайн-ресурсів і віртуальних лабораторій, навчальних практикумів, інтерактивних робочих зошитів, контролю результатів навчання здобувачів освіти, матеріалів позааудиторної (гурткової, дослідної) роботи здобувачів освіти. А в номінації «Досвід візуалізації навчального матеріалу», до якої було представлено 202 конкурсні роботи, – з-поміж наочних і мульти-

медійних посібників, інтерактивних мультимедійних презентацій, атласів, відеолекцій, навчальних відеофільмів, Ютуб-каналів.

З метою промоції кращого педагогічного досвіду розпочинається робота з формування віртуальної виставки переможців, яка пізніше функціонуватиме на сайті Науково-методичного центру ВФПО. Нагороди переможцям – статуетка та дипломи – будуть надіслані протягом травня у заклади освіти. Сертифікати отримають усі учасники, які не послили призові місця.

Уся детальна інформація про Всеукраїнський конкурс «Педагогічний ОСКАР-2024» доступна за посиланням <https://nmc-vfpo.com/pedagogichnyj-oskar/>.

Ми зичимо усім переможцям і учасникам конкурсу нових творчих ідей та задумів, сил і натхнення у їх здійсненні. Нехай «Педагогічний ОСКАР» буде для кожного з вас джерелом оптимізму та віри у себе, творчого піднесення і самореалізації. Успіхів, нових перемог і професійних висот! Ми дякуємо нашим захисникам за відвагу та відданість, за можливість працювати, навчатися, втілювати плани у життя.

А зараз знайомимо наших читачів із педагогічними працівниками, переможцями, що отримали найвищу нагороду – Педагогічний ОСКАР. Своїми враженнями від участі у конкурсі вони діляться на шпальтах інформаційного вісника «Освітня траєкторія».

За матеріалами
організаційного комітету конкурсу

Актуальні питання організації освітнього процесу в умовах воєнного стану: реалії та перспективи методичної роботи Номінація «Особливості організації освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти в умовах воєнного стану та повоєнної відбудови України»

Українська ОСВІТА поранена, але вона жива і бореться...
Вона – СВІТЛО, що дає НАДІЮ на майбутнє...

Мирсłава ІВАСИК – директор коледжу, **Валентина ШИНКАРЕНКО** – завідувач навчально-методичного кабінету ВСП «Новоушицький фаховий коледж ЗВО «Подільський державний університет»

Сучасний стан розвитку освіти, період реформування та непростих умов діяльності освітнього закладу вимагають не лише змін пріоритетів, стилів викладання, переформатування студентів на сучасних здобувачів освіти, а й докорінної модернізації закладу фахової передвищої освіти в сучасний заклад освіти як платформи формування професійно спрямованих та життєвих компетентностей, творчості та розвитку успішної особистості студентської молоді під час війни для фахової самореалізації в умовах повоєнної відбудови України.

В умовах війни за національну ідентичність освітяни набули статусу «педагогічні працівники воєнного часу», та попри все не припинили навчати і навчатися, втілюючи в життя все можливе і неможливе, щоб здобувачі освіти, які набули жакливого статусу «діти війни», відчували любов, віру, підтримку й перебували в ситуації успіху та безпеки.

Сучасні педагоги – рушійна сила реформ і відродження, створення якісно нової фахової передвищої освіти. І саме «освіта протягом життя», пошук ефективних форм і методів у роботі педагогів сьогодні, розвиток потенціалу викладачів, здатності до самоосвіти й самовдосконалення, підвищення професійної майстерності, атестація педагогічних кадрів належить до тих ефективних методів, що сприяють розширенню творчого інноваційного кола науково-педагогічних працівників, підвищення якості освіти: система методичної роботи прямо пропорційна

удосконаленню педагогічної майстерності, професійної діяльності педагогічних працівників, здобувачів освіти та освітнього закладу загалом. Наша конкурсна робота містить напрацювання, що стосуються переформатування методичної роботи з педагогами, цікаві інновації, ефективні технології, незвичні методи і заохочення.

Автори пропонують в конкретно наведених прикладах альтернативи методичній роботі через зміну формату методичних заходів, висловлюють ідею змінних форм і методів методичної роботи з врахуванням викликів освіти воєнного стану, пропонують систему проведення нетрадиційних форм педагогічної ради, атестаційної кампанії тощо.

Змінимо формат методичної роботи на творчий характер активності, творчих пошуків безпосередньо самих педагогічних працівників, охоплення педагогів різними формами методичної роботи, а організаторів методичної роботи – стимулюванням на постійний пошук найважливіших пріоритетних проблем, їх розв'язання та напрямів розвитку професійних компетентностей й форм роботи з педагогічним колективом, формування бренду закладу освіти: взаємопов'язаних форм, методів, засобів, принципів методичної роботи в умовах воєнного стану й подальшої відбудови країни.

Рекомендуємо свою роботу для тих освітян, хто має бажання переформатувати методичну роботу з педагогами, додавши цікавих інновацій, ефективних технологій, незвичних методів і заохочень наші напрацювання.

продовження, початок на стор. 6

« ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР – 2024 » : НОВІ ІСТОРІЇ УСПІХУ

Ми переконані, що саме за допомогою змінних процесів діяльності учасників освітнього процесу під час методичних заходів нового формату, пам'ятаючи про біль і страждання кожної української родини, вдасться проговорити надважливі виклики освіти воєнного часу, з якими маємо разом впоратися, знаходячи їм дієві розв'язання. Не допустимо знецінення! Переформатуймося! – звучить як заклик до дії.

Звісно, спочатку може бути нелегко, адже це додаткова праця – знайти, упровадити нові форми, скористатися кращими, створюючи власні. Це вимагає самореалізації особистісної, внутрішньо-мотивованої та цілеспрямованої зусиль усієї освітянської родини.

Від одного методичного заходу до іншого: інноваційного, нового та незвіданого, з кожним новим видом діяльності, наш педагогічний колектив звикатиме до «цікавинок» і нетрадиційного формату методичних зустрічей.

Женімо думки, що ми до цього ще не готові! Тоді те, що з першого погляду може здаватися складним чи недоречним, насправді стане «свіжим ковтком» початку гарного досвіду впровадження інноваційних форм, методів, технологій у методичну роботу саме вашого закладу освіти.

І тоді, правда, це буде освіта, що дає надію на майбутнє...

Траєкторія реалізації освітньо-професійної програми «Інформаційна діяльність підприємства»

Номінація «Менеджмент інноваційної діяльності закладу фахової передвищої освіти у професійній підготовці конкурентоспроможних фахівців»

Наталія КОНОНЕЦ, Вікторія БАЛЮК, Віталій КОЛЕСНИК – викладачі

ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського державного аграрного університету»

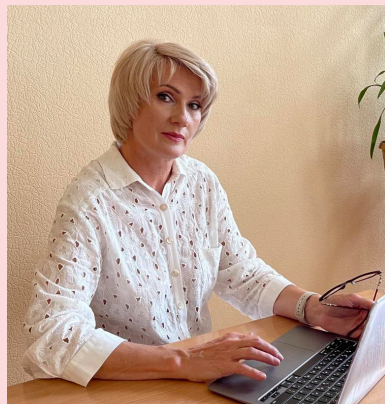
Нині основна мета діяльності закладів фахової передвищої освіти полягає у поліпшенні освітніх послуг, узгоджених із сучасним ринком праці, спрямованих на відповідь на поточні потреби та активне задоволення майбутніх освітніх вимог. У галузі фахової передвищої освіти, яка постійно розвивається, ми стикаємося з критичним періодом, який характеризується надзвичайними можливостями і водночас значними викликами. Стрімка цифровізація відкриває нову еру освіти, коли традиційні освітні концепції й дидактичні моделі постійно змінюються. Цифрова трансформація не лише змінює характер професій, але й основи того, як ми організуємо освітній процес та формуємо компетентності у здобувачів освіти. Ґрунтовно вивчаючи актуальні питання акредитації освітньо-професійних програм (ОПП) у сфері фахової передвищої освіти, орієнтуючись на принципи інформаційної відкритості та прозорості, рівноправності, доступності, добросовісної конкуренції, мобільності, академічної доброчесності, наш авторський колектив втілює ідею висвітлення у відкритому освітньому просторі траєкторії реалізації освітньо-професійної програми «Інформаційна діяльність підприємства» (ОПП ІДП), яка виборола Педагогічний Оскар на Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний ОСКАР – 2024» у номінації: «Менеджмент інноваційної діяльності закладу фахової передвищої освіти у професійній підготовці конкурентоспроможних фахівців».

Траєкторію реалізації ОПП ІДП відображено на офіційному сайті ОПП (спеціальність 076 Підприємництво та торгівля, галузь знань 07 Управління та адміністрування) ВСП «Фаховий коледж управління, економіки і права Полтавського державного аграрного університету» (<http://surl.li/oqrex>), сторінки якого консолідує інформаційно-освітні ресурси, інноваційні технології організації освітнього процесу та моніторингові процедури для підвищення якості освіти. На сторінках сайту відображено основні напрями реалізації професійної підготовки здобувачів фахової передвищої освіти ОПП ІДП. Наведено інформацію про ОПП ІДП (проекти, затверджені ОПП ІДП, склад робочої групи, рецензії); актуальні новини, які відбивають траєкторію реалізації ОПП ІДП; інформацію про випускову циклову комісію (презентація, науково-методичні праці викладачів циклової комісії, присвячені професійній підготовці фахівців ОПП ІДП, портфоліо викладачів); навчально-методичне забезпечення (силабуси, робочі програми навчальних дисциплін, контакти викладачів для доступу до дистанційних курсів на Google Workspace, практична підготовка студентів); консультаційний форум для студентів; працевлаштування; академічна доброчесність; моніторинг якості освіти; інформація про випускників ОПП ІДП; кабінет психолога.

Важливий акцент зроблено на реалізації індивідуальної освітньої траєкторії студентів (каталоги вибіркового навчальних дисциплін, Положення про вибірково навчальні дисципліни, форма для вибору; неформальна/інформальна освіта); організаційно-методичних засадах гурткової та науково-дослідницької діяльності (науковий гурток «КУЕП науковий» та гурток «TikTok команда КУЕП»); педагогічно-управлінських засадах роботи зі стейкхолдерами (інформація про наших стейкхолдерів, опитування стейкхолдерів та їх результати, проведення практичних занять зі студентами, фідбек від студентів і зовнішніх стейкхолдерів).

Формування фахових компетентностей в умовах діджиталізації та гейміфікації. 30+ педагогічних «файлів» в епоху штучного інтелекту

Номінація «Цифровізація освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти»

Ніна ДМИТРЕНКО –

викладач Коростишівського педагогічного фахового коледжу ім. І.Я. Франка Житомирської обласної ради

Браян Браун, професор педагогіки, вважає:
«...те, що ми знаємо про навчання, не відображається на тому, як ми навчаємо»

За останнє десятиріччя освітній технологічний ландшафт зазнав радикальних трансформацій. Особливо помітним є зростаючий вплив штучного інтелекту (ШІ). Штучний інтелект – це більше ніж просто освітня технологія, це агент змін. Саме тепер захопливий час для освіти і критична можливість для освітян визначити, як ця технологія вплине на майбутнє навчання. Ми, викладачі, маємо діяти на випередження, трансформувати та адаптувати викладання, інтегруючи ШІ у власні педагогічні стратегії. Інтеграція штучного інтелекту в освітній процес змінює не тільки те, як педагоги викладають, а й те, як здобувачі освіти сприймають і обробляють нову інформацію, отже, докорінно змінює викладання та навчання.

Готуючи студентів до майбутнього, яке характеризується постійними змінами та неоднозначністю, неможливо переоцінити важливість стратегічного мислення, яке поліпшує їхню здатність передбачати, планувати та орієнтуватися в хитросплетіннях сучасного світу. Ці навички стають усе більш необхідними, виходячи далеко за рамки традиційної освіти.

Застосування штучного інтелекту в освіті прокладає шлях до відточування та розвитку цих важливих навичок. Це сприяє створенню більш інтерактивного та цікавого освітнього середовища, яке заохочує здобувачів освіти ставити запитання, аналізувати та впроваджувати інновації, а не просто запам'ятовувати.

Із мого практичного досвіду хочу відмітити, що штучний інтелект підвищує планку. Нейромережі не думають за викладача чи студента, радше, педагогам та здобувачам освіти доводиться редагувати їх або навіть керувати ними. Жодна «співпраця» з нейромережею не завершувалася готовою генерацією продукту. Це було глибше занурення в роботу, ніж раніше. Це дало змогу мені та студентам стати архітекторами, режисерами, сценаристами, які здатні займатися чимось більш творчим і амбітним.

Мої висновки, ідеї, натхнення впродовж активної «дружби» із штучним інтелектом (відмічаю не лише позитив).

Потоваришуйте із нейромережами і вам вдасться:

- ▶ усвідомити, ШІ – це технологія, а вони самі по собі не вимірюються критеріями добри/погані, корисні/шкідливі. Суть у тому, хто і як їх використовує. ШІ, безумовно, – це потрібна технологія для освіти, але треба тримати у фокусі важливу роль висококваліфікованого педагога, який матиме і бажання, і змогу постійно навчатися, розвиватися й використовувати нейромережі з користю для студента;

- ▶ готувати більше інтерактивних й персоналізованих занять, на яких здобувачі освіти дискутуватимуть із ШІ та випробуватимуть нескінченну терплячість комп'ютерів, просячи пояснити незрозумілі іншими словами з наведенням прикладів знову й знову;

- ▶ активніше формувати навички «4К» (комунікація, колаборація, критичне мислення та креативність);

- ▶ у роботах, створених із використанням нейромереж, висловлюваннях щодо їх аналізу та представлення бачити AI-етичність – must have майбутнього;

- ▶ наблизитися впритул до моменту, коли штучний інтелект може не тільки сам навчатися, а й навчати інших на основі своїх знань та ще й перевіряти вивчений матеріал;

- ▶ помітите, що ШІ має потенціал для підтримки впевненості здобувачів освіти в собі. Часто страх осуду з боку одногрупників стримує від повноцінної участі в багатьох активностях на занятті. Інтерфейси, які використовують штучний інтелект, можуть запропонувати конструктивний зворотний зв'язок, який не має нічого спільного з реакцією людини. Тому студенти охочіше братимуться за завдання, не боїтимуться ризикувати, а отже, будуть менш вразливі;

- ▶ надавати перевагу завданням, які вимагають аналізу, індивідуального підходу та критичного мислення. Вони займуть більшу частку вашого освітнього процесу. Це дасть змогу не просто повторювати ідеї, а використовувати їх як основу для творчих розв'язків тепер та нових досліджень у майбутньому;

- ▶ зможете спокійно реагувати на те, що ШІ інколи помиляється: робить елементарні логічні помилки, або ж дані, на які він спирається, можуть містити неточності чи бути вже неактуальними;

- ▶ навчитесь відрізняти роботи студентів від штучно згенерованих відповідей AI-застосунків.

Упровадження ШІ може не просто трансформувати освіту, але й здійснити її революцію, підготувавши нашу молодь не лише до зустрічі з майбутнім, а до того, щоб формувати його.

продовження, початок на стор. 6, 7 ►

« ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР – 2024 » : НОВІ ІСТОРІЇ УСПІХУ

Ірина БОДНІЮК –
викладач ВСП «Рівненський
технічний фаховий коледж
Національного університету
водного господарства
та природокористування»

Формування цифрових компетентностей викладача у процесі реалізації проєктної діяльності Номінація «Цифровізація освітнього процесу у закладі фахової передвищої освіти»

Я є головою циклової комісії управління та адміністрування у коледжі, а також керівником гуртка «Фінанси, банківська справа та страхування» Рівненської Малої академії наук учнівської молоді, експертом акредитаційної експертизи освітньо-професійних програм фахової передвищої освіти. Маю науковий ступінь кандидата економічних наук і вчене звання доцента.

Участь у Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний Оскар-2024» для мене – це можливість професійного розвитку та самореалізації, підвищення кваліфікації та реалізації творчого потенціалу.

Із 2021 року я вдосконалюю цифрові компетентності, зокрема, отримала сертифікат учасника практикуму «Цифровий простір педагога» від Лабораторії з розвитку критичного мислення Національного центру «Мала академія наук України», є учасницею хабу «Цифровий простір педагога» та коворкінгу «МислиТИ». Систематична участь у заходах цих спільнот надала змогу розвинути як digital skills, так і soft skills, реалізувати як власні освітні заходи і проєкти, так і у складі авторських колективів.

Враження від конкурсу мегапозитивні, супер-мотивувальні та надихаючі. Адже висока оцінка конкурсної комісії – це визнання самовідданої праці та творчого підходу до освітньої діяльності, що, в свою чергу, позитивно впливає на якість освітнього процесу.

Електронне портфоліо як засіб формування особистого бренду та важливий елемент освітнього простору викладача Номінація «Педагогічна майстерність викладача закладу фахової передвищої освіти»

Наталія ГІНЕВСЬКА –
викладач Бердичівського
фахового коледжу
промисловості, економіки
та права

Мабуть, у кожного, хто представив свої педагогічні доробки на Всеукраїнський конкурс «Педагогічний Оскар-2024», є своя історія і шлях, який довелося пройти до втілення цієї мети. Моя історія розпочинається біблійським висловом «Коли ми ділимося, ми примножуємо». Маючи за плечима більш ніж 20 років педагогічної діяльності, у певний момент відчула потребу поділитися власними напрацюваннями і досягненнями, узагальнити та систематизувати наявні матеріали, зробити це у зручній і цікавій формі, надати матеріалу авторської неповторності. Так з'явилася ідея створення динамічного електронного портфоліо викладача, яке представлено інтеграцією матеріалу на різних електронних інтернет-платформах.

Основою розробки став сайт «Портфоліо Наталії Гіневської» <http://surl.li/szeaw> та його логічне продовження «Творча лабораторія викладача» <http://surl.li/szebo>. На сайті наведено відомості про мій професійний шлях, матеріали із власними досягненнями, результати науково-педагогічної діяльності, етапи професійного зростання, узагальнення педагогічного досвіду, цікаві доробки, розділ із матеріалами для студентів та їх проєктна діяльність, школа наставництва, а також сторінка Обласного методичного об'єднання викладачів інформатики ЗФПО Житомирської області.

Водночас ми обов'язково потребуємо у своїй роботі засобів комунікації, зворотного зв'язку. Зокрема, моє портфоліо доповнилося «Блогом викладача Наталії Гіневської» <https://blogginevska.blogspot.com/>. Така форма поширення власного досвіду виявилася зручною та ефективною для спілкування з колегами, студентами і роботодавцями, допомогла побудувати професійні контакти та знайти спільну мову з іншими фахівцями. Блог відображає активний розвиток педагога, зміни та здобутки протягом кар'єри.

Працюючи над накопиченням досягнень, відстеженням індивідуального прогресу, опрацьовуючи різні види подання власної діяльності та професійного розвитку, дійшла висновку, що все назване вище неможливе без відеофіксації матеріалу. Отже, з'явився мій персональний канал

у YouTube <http://surl.li/szedz>.

Зайве говорити, що всіма матеріалами, які представлені на сторінках комплексного електронного портфоліо (сайту, блогу, відео з каналу YouTube) можна легко ділитися у вигляді посилань у Google-Класах дисциплін, на сторінках у соціальних мережах, робочих чатах і групах спілкування у месенджерах тощо. Саме доступність характеризує електронне портфоліо, адже воно може бути доступним для всіх зацікавлених сторін, дає змогу ділитися своїм досвідом і знаннями зі світом.

Самопрезентація – дуже важливий момент педагогічної діяльності і саме електронне портфоліо, реалізоване інтегрованим застосуванням різних платформ, дає змогу викладачу відобразити свої сильні сторони, компетенції та особистість, формувати власний бренд.

Завершити хочеться словами персонажа Л.Керрола з твору «Аліса в Країні Див»: «Потрібно бігти з усіх ніг, щоб тільки залишатися на місці, а щоб кудись потрапити, треба бігти хоча б удвічі швидше!».

Отже, шановні колеги, рухаймося за передовими технологіями удвічі швидше, ділімося і підтримуймо один одного, адже у кожного з нас зараз свій фронт і своя місія! Щира вдячність організаторам Конкурсу за титанічну працю, активне сприяння поширенню передового педагогічного досвіду українських педагогів! Переможного миру Україні, а нам усім – терпіння і оптимізму!

Теплогенеруючі установки та теплопостачання. Упровадження технології ситуативного моделювання під час проведення занять з дисципліни в умовах цифрової трансформації освіти

Номінація «Інноваційні освітні технології у діяльності викладача закладу фахової передвищої освіти»

Олена КОМЕЛЬКОВА –
викладач ВСП «Рівненський
технічний фаховий коледж
Національного університету
водного господарства та
природокористування»

Я маю 20-річний досвід роботи у сфері освіти. Моя педагогічна діяльність зосереджена на викладанні професійних дисциплін спеціальності 192 Будівництво та цивільна інженерія. Намагаюся постійно застосовувати нові та інноваційні методи навчання, зокрема удосконалюю свої цифрові компетентності, щоб зробити процес навчання більш ефективним й цікавим для своїх студентів.

Цього року я вперше взяла участь у Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний Оскар-2024». Це була слушна нагода та можливість презентувати свої напрацювання та свого закладу освіти. У 2022 році я була призеркою Всеукраїнського конкурсу серед ЗФПО «Електронні освітні ресурси у професійній діяльності педагога». Вже майже 15 років я досліджую тему ситуативного моделювання та вважаю, що це дуже ефективний метод навчання, що дає змогу створювати більш реалістичні та складні ситуації, які змушують студентів критично мислити, приймати рішення та працювати в команді.

Моя розробка «Впровадження технології ситуативного моделювання під час проведення занять з дисципліни «Теплогенеруючі установки та теплопостачання» в умовах цифрової трансформації освіти» поєднує традиційну методику технології ситуативного моделювання з її цифровізацією на основі сучасних інформаційно-комунікативних технологій та штучного інтелекту.

Здобувши Педагогічний Оскар, я знову переконалася: не потрібно зупинятися на тому, що вже досягнуто. Треба вірити в свої сили та наполегливо йти до мрії. Під час оголошення переможців я отримала неймовірну кількість вражень та емоцій, адже організатори конкурсу до останнього моменту тримали інтригу.

Перемога у конкурсі «Педагогічний Оскар-2024» для мене – це не лише визнання моїх зусиль, але й стимул до подальшого розвитку та вдосконалення своїх педагогічних методів. Я планую продовжувати досліджувати й впроваджувати інноваційні та цифрові освітні технології, щоб зробити процес навчання ще більш ефективним і цікавим для моїх студентів.

Хочу висловити щире подяку організаторам конкурсу за чудову можливість поділитися своїм досвідом та отримати цінні знання від інших педагогів.

Вітаю всіх переможців та учасників конкурсу!

продовження, початок на стор. 6, 7, 8

« ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР – 2024 » : НОВІ ІСТОРІЇ УСПІХУ

Математика. Алгебра і початки аналізу та геометрія. Інтерактивний навчально-методичний посібник
Номінація «Інтерактивний навчально-методичний посібник з дисципліни»

Валентина ГРИЦАК – викладач ВСП «Немішаївський фаховий коледж Національного університету біоресурсів і природокористування України»,
Наталія ЧЕРНЮК – викладач Київського фахового коледжу зв'язку

Іноді, щоб отримати бажане, потрібно просто спробувати ще раз»

Томас Едісон

Ми неодноразово у співавторстві брали участь у конкурсах Науково-методичного центру ВФПО.

Всеукраїнським конкурсом «Педагогічний ОСКАР» зацікавилися одразу, коли ще працювали разом у Немішаївському агротехнічному коледжі. З цікавістю спостерігали за його проведенням, запозичували кращий педагогічний досвід оригінальних, сучасних, креативних, амбітних, результативних освітян.

Ми зрозуміли, що використовувати інновації і не боятися відмовлятися від загальноприйнятих методів – це пошук змін, нових підходів, креативного стилю викладання. Педагогічний конкурс спонукав нас об'єднати свої напрацювання, спробувати та ризикнути...

Беручи до уваги слова Майкла Джордана «Ще ніхто не досяг великого, не намагаючись зробити щось нове», у нас виникла ідея створення сучасного мультимедійного навчального посібника «Геометрія. Основи стереометрії», який посів III місце у Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний ОСКАР-2022».

Проведення круглих столів-презентацій за результатами Всеукраїнського конкурсу та віртуальна виставка переможців 2023 року стала найбільшою дозою мотивації не зупинятися на досягнутому. Отриманий досвід, яскраві враження і заряд енергії інтегрували нас до подальшої творчої співпраці.

І ми спробували розкрити свій потенціал...

Успіх не змусив себе довго чекати! Інтерактивний посібник «Математика: Алгебра і початки аналізу та геометрія» став переможцем «Педагогічний ОСКАР-2024».

Інтерактивність посібника забезпечили зручні засоби навігації: гіперпосилання, відеопосилання на інтернет-ресурси, QR-коди.

Посібник містить теоретичні відомості з курсу математики; двомовний глосарій основних математичних термінів; інтерактивні хмари тегів ключових слів; навчальні відеоматеріали із субтитрами для здобувачів з обмеженими можливостями; інформаційні картки (ментальні карти, блок-схеми), інфографіку; блок питань «Перевір себе!»; інтерактивні завдання для самостійного розв'язання, контролю та корекції знань, які створені в ігровій формі з використанням сервісів: Learning Apps, Wordwall, Jigsaw Plane; творчі завдання; тестові завдання різного рівня складності, створені за допомогою сервісів Google Forms, Classtime, Learning Apps.org, Всеосвіта, На Урок. Для підвищення математичної грамотності здобувачів освіти до посібника було включено компетентнісно-орієнтовані завдання, які за змістом, структурою і формою схожі до завдань міжнародного тестування PISA, а також посилання на онлайн-тести національного мультипредметного тестування (НМТ)/ зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО).

Перевагою є його розміщення на Google Сайті, що дає змогу з будь-якої точки світу отримати доступ до якісної математичної освіти, зробити процес навчання більш цікавим і захопливим.

Сподіваємося, що цей інтерактивний навчально-методичний посібник стане потужним інструментом мотивації здобувачів фахової передвищої освіти до самопідготовки, самоосвіти, постійного прагнення до знань і створить широкий спектр можливостей для формування критичного і креативного мислення, розвитку творчих здібностей майбутніх фахівців.

Для нас «Педагогічний ОСКАР» – це радість творчої співпраці в умовах сьогодення, визнання педагогічної майстерності, професійних умінь і творчих здобутків!

Сольфеджіо. Електронний навчально-методичний посібник з дисципліни

Номінація «Електронний навчально-методичний посібник з дисципліни»

Геннадій САВЕНКО, Нінель СОРОКА – викладачі КЗ «Лозівський фаховий коледж мистецтв» Харківської обласної ради

Мистецька освіта України як вища, фахова передвища, так і базова в умовах сьогодення має багато проблем, однією з яких є оновлення педагогічного репертуару виконавських дисциплін, модернізація технологій та засобів навчання, створення нового та оновлення наявного методичного забезпечення освітнього процесу.

Оновлення педагогічного репертуару відбувається за кількома напрямками:

- вилучення з практики радянських і російських видань;
- вивчення творчої спадщини українських композиторів, які були раніше невідомі широкому загалу через їхню еміграцію або навмисне замовчування і знецінення української культури;
- дослідження іноземних нотних і методичних джерел;
- залучення до репертуару музичних творів сучасних українських і зарубіжних авторів.

Для ведення цієї роботи зараз є безліч можливостей: пошук в інтернеті, спілкування у тематичних чатах, контакти з колегами, які виїхали з країни під час війни тощо. Багато викладачів опановують іноземні мови і вивчають професійну літературу мовою оригіналу.

Звісно, класичні твори ніколи не втратять своєї актуальності та методичної цінності. Бах і Моцарт не писали нові шедеври останні 300 років, але доступ не тільки до оригінальних джерел, але й до великої кількості іноземних виконавців, інтерпретаторів, педагогів дає змогу розширити межі сприйняття навіть

добре відомих творів, збагачує музичний світогляд новими слуховими враженнями.

Викладачі Комунального закладу «Лозівський фаховий вищий коледж мистецтв» Харківської обласної ради постійно і цілеспрямовано працюють над оновленням педагогічного репертуару і мають досвід і здобутки, якими діляться з музичною спільнотою, наприклад, репозитарій Державного науково-методичного центру змісту мистецької освіти містить збірки «П'єси українських композиторів» 2021, «Від гопака до ча-ча-ча» 2023 (укладачі Загребельна А.П., Свищова І.О.). До нотних збірок увійшли твори сучасних авторів, а також українських композиторів, творчість яких не була широко відома раніше, серед них Аполон Гусаковський, Михайло Завадський, Нестор Нижанківський, Сергій Борткевич.

Збірки для фортепіано з методичними рекомендаціями «Разом грати веселіше» 2018, «Чарівні ритми вальсу» 2020, «Джаз. Перші сходинки» 2023, (укладачі Снігуренко В.І., Сорока Н.В.) тричі ставали переможцями Обласного конкурсу педагогічної майстерності та були видані Харківським обласним науково-методичним центром. Крім класичних творів, збірки містять твори сучасних українських авторів, а також композиторів Італії, Великої Британії, США, Чехії, Канади, Німеччини.

2021 року вийшли друком два випуски навчально-методичного видання «Музична школа» №147 і №149, які склалися з перекладень Снігуренко В.І., Сороки Н.В.

На вимогу сучасних реалій було створено електронний варіант нотної збірки з методичними рекомендаціями «Джаз. Перші сходинки» <https://bit.ly/3xaoLTV>, а пізніше – посібника «Сольфеджіо» <https://bit.ly/4akpkZc> (Савенко Г.Я.) у форматі гугл-сайту, який дає змогу користуватися посібником за умов дистанційного, змішаного та очного навчання.

Збірка «Джаз» посіла III місце у Всеукраїнському конкурсі серед закладів фахової передвищої освіти «Електронні освітні ресурси у професійній діяльності педагога» і розміщена у медіатеці Науково-методичного центру ВФПО з-поміж 15 кращих робіт.

Посібник «Сольфеджіо» виборов перемогу у конкурсі «Педагогічний ОСКАР-2024» у номінації «Електронний навчально-методичний посібник з дисципліни».

Щодня відбувається творчий пошук у колективі коледжу, нові групи співавторів готують нові цікаві проєкти, своїми методичними, педагогічними здобутками, перемогами у фахових і мистецьких конкурсах торуючи невпинно наш спільний шлях до Перемоги, до майбутнього України!

продовження, початок на стор. 6, 7, 8, 9

« ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР – 2024 » : НОВІ ІСТОРІЇ УСПІХУ

**Хірургія ветеринарної медицини. Інтернет-ресурс. Навчально-методичний комплекс з дисципліни
Номінація «Навчально-методичний комплекс з дисципліни»**

Михайло ЛИТВИНЕНКО – викладач ВСП «Хомуцький фаховий коледж Полтавського державного аграрного університету»

Мої вітання, друзі! Поговорімо про «Педагогічний ОСКАР». Згадується мені 2007 рік (перший мій навчальний рік як викладача) та участь у круглому столі у тоді ще ДУ НМЦ «Агроосвіта». Під гігантським враженням від здобутків колег, їхніх методичних робіт, які брали участь у конкурсі «Педагогічні інновації» та були презентовані на цьому заході, я повернувся додому...

З того часу щороку готую методичні роботи для участі у конкурсах від Науково-методичного центру ВФПО. Скажу відверто, що реалізовувати свої методичні задуми мені допомагає ціла команда колег-однодумців, які за сумісництвом є моєю родиною. Це дружина Ірина Литвиненко і мама Людмила Литвиненко (до речі, неодноразові переможці та призери конкурсів педагогічної майстерності, організованих Науково-методичним центром ВФПО). За увесь цей час було створено чимало різнопланових методичних робіт, але вимоги до них я ставлю завжди одні і ті самі.

Робота має бути «живою», тобто активно використовуватися в освітньому процесі; доступною і безкоштовною для усіх, хто цього забажає (без всяких умов та «підводних каменів»); актуальною і сучасною.

Саме через третій пункт я останнім часом акцентую увагу на електронних освітніх ресурсах та інтернет-технологіях. Хоч би як легко збоку не виглядала така методична робота, щоб бути «в тренді» слід проводити безліч часу на підвищеннях кваліфікації, форумах, майстер-класах, виставках тощо.

Та повернімося до конкурсу «Педагогічний ОСКАР». Це, щонайменше, подія року для педагогічних працівників. Пишаюся тим, що вперше отримав таку нагороду в 2019 році (тоді перемогу отримав наш із Іриною Литвиненко ютуб-канал «Natural place. Цікаві факти»). І ось вдруге «золотий чоловік» прямує до моїх педагогічних рук. Радію, немов дитина, якій батьки купили останню версію Sony Play Station. Що далі? Тільки не зупинка...

Стисло згадаю свою роботу, яка перемогла у номінації «Навчально-методичний комплекс із дисципліни», а саме: «Інтернет-ресурс з дисципліни «Хірургія ветеринарної медицини». Ресурс у формі сайту створений за допомогою сервісів Google з інтуїтивно зрозумілим інтерфейсом, структурований і систематизований, адаптований до будь-якого ПК чи смартфона. Усі елементи активні і можуть бути завантажені користувачем з подальшим редагуванням для своїх потреб. Чому був обраний саме такий формат реалізації комплексу? Відповідь. Це зручно. Це сучасно. І, як часто я кажу, такі роботи рятують дерева, адже для створення не потребують паперу (останнє, звісно, жарт).

На цьому все. Бажаю колегам творчої наснаги, організаторам конкурсу успіхів в усіх починаннях, а Україні – мирного і щасливого майбутнього.

**Набуття робітничої професії. Онлайн-центр з навчальної практики для здобувачів освіти спеціальності 181 Харчові технології
Номінація «Сучасні дидактичні підходи до організації практичної підготовки здобувачів освіти закладу фахової передвищої освіти»
(Вид роботи онлайн-ресурси та віртуальні лабораторії)**

Наталія ПОЛІЩУК, Інна ЧАЛА, Лідія ДУДНИК, Валентина БОЙКО, Євгеній БЕЛЯКОВ – викладачі ВСП «Технологіко-економічний фаховий коледж Білоцерківського національного аграрного університету»

Харчова промисловість відіграє важливу роль у формуванні здорового майбутнього покоління і без неї неможливе існування та розвиток людства. Від фахівців харчової промисловості залежить якість харчових продуктів і здоров'я споживачів.

Для майбутніх висококваліфікованих фахівців харчової галузі важливе значення має практична підготовка, яка є значною складовою освітнього процесу. У період практики формуються основні професійні вміння студентів відповідно до освітньо-професійного ступеня, розширюються та систематизуються знання. Практика впливає на формування особистості майбутнього фахівця: у студентів виховується свідомо трудова дисципліна, сумлінне ставлення до праці. Навчальна практика «Набуття робітничої професії» спрямована на опанування майбутніми фахівцями м'ясної та молочної промисловості професійної майстерності з робітничої професії «Лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу».

У цей складний для нашої країни час необхідно, щоб освітній процес не зупинявся й основним завданням закладу освіти є забезпечення постійного та легкого доступу до інформації, можливості опрацювати матеріали за різних умов, у яких можуть перебувати здобувачі освіти.

Тому для забезпечення якісної, ефективної роботи з матеріалами, необхідними для освоєння основних знань ми створили Онлайн-центр з навчальної практики для здобувачів освіти спеціальності 181 Харчові технології «Набуття робітничої професії». Основною метою його створення є допомога керівнику навчальної практики в освоєнні здобувачем освіти навичок робітничої професії «Лаборант хіміко-бактеріологічного аналізу» і спрямування студента до системної праці над власним освітнім рівнем.

Розроблений онлайн-центр містить навчально-методичне, позааудиторне забезпечення, яке дає змогу вивчати новий матеріал, повторювати, закріплювати, готуватися до кваліфікаційного екзамену, а також створює умови для саморозвитку, активізує пізнавальну діяльність, формує вміння сприймати та обробляти інформацію, сприяє розвитку уваги та критичного мислення.

Онлайн-центр постійно оновлюється і підтримується керівниками у робочому режимі та є доступним з будь-якої локації та гаджетів як у нашій країні, так і за її межами, містить всю необхідну інформацію та матеріали для опрацювання, а також надає змогу опрацювати завдання у зручній для студента час.

Впровадження інноваційних технологій та саме така подача навчальних матеріалів сприяє поліпшенню якості накопичення знань і забезпечують підготовку кваліфікованих фахівців харчової галузі. Інноваційні технології постійно оновлюються та змінюються і, щоб завжди бути в тренді нових змін, потрібно знайомитися та обмінюватися педагогічним досвідом у рамках різноманітних конкурсів, обговорень, семінарів, тренінгів та інших подій.

Одним з таких заходів є Всеукраїнський конкурс «Педагогічний ОСКАР», що організовує Державна установа «Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти» під егідою Національної академії педагогічних наук України.

З року в рік викладачі нашого закладу освіти активно беруть участь у конкурсі, представляючи свої розробки в різних номінаціях та здобуваючи призові місця. У 2022 році група викладачів коледжу взяла участь у конкурсі «Педагогічний ОСКАР–2022» з роботою «Практикум з досвіду організації практичної підготовки студентів спеціальності 051 Економіка, ОПП «Економіка підприємства» у сучасних умовах» і посіла III місце. Ця робота була початком значимих розробок, пов'язаних з практичною підготовкою здобувачів освіти.

Висловлюємо щирі вдячність засновникам та організаторам конкурсу за створення платформи, де викладачі мають змогу ознайомитися з інноваційними педагогічними практиками, поділитися своїми доробками та започаткувати співпрацю з колегами.

Завдяки конкурсу педагогічна майстерність зростає, освітній процес удосконалюється, а фахівці стають кращими!

продовження, початок на стор. 6, 7, 8, 9, 10

« ПЕДАГОГІЧНИЙ ОСКАР – 2024 » : НОВІ ІСТОРІЇ УСПІХУ

Зоряна МАЖАК – викладач ВСП «Івано-Франківський фаховий коледж ресторанного сервісу і туризму Національного університету харчових технологій»

Основи фрилансу. Перша студентська навчальна фриланс-біржа Номінація «Сучасні дидактичні підходи до організації практичної підготовки здобувачів освіти закладу фахової передвищої освіти»

(Вид роботи позааудиторна (гурткова, дослідна) робота здобувачів освіти)

Я вважаю, що в сучасних умовах фриланс актуальний як ніколи, адже в час масової пандемії та війни велика частина офлайн-бізнесу перенесла свою діяльність в онлайн-простір. Фриланс біржа – це платформа, де фахівці різних сфер мають можливість як знайти вакансії чи завдання на виконання, так і знайти таланти, запропонувати виконання проєктів і завдань.

Цю платформу ми розмістили на порталі WIX.COM (<http://surl.li/szdvi>). Вона об'єднує практичні напрацювання студентів коледжу зі спеціальності 075 Маркетинг на основі авторського підходу до викладання фахових дисциплін, тобто наскрізного моделювання міждисциплінарних завдань. Матеріали підготовлено на основі вивчених дисциплін та демонструють фахові компетентності студентів. Інформацію ми розмістили в розділах «Знайти таланти» та «Портфоліо ідей». Кожен із розділів накопичує портфоліо бізнес- ідей та професійні уміння і навички студентів.

Розробка цієї платформи забезпечує можливість здійснення освітньої діяльності у закладах фахової передвищої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів спеціальності 075 Маркетинг, демонструє фахові компетентності студентів через презентацію бізнес-ідей на одній платформі, популяризує напрям підготовки, допомагає у профорієнтаційній роботі. Ресурс сприятиме формуванню інноваційних ідей професійного спрямування та обміну досвідом між студентами цього напрямку.

Студентська фриланс-біржа в майбутньому поповнюватиметься як портфоліо учасників, так і їх проєктами в сфері маркетингу.

Валерія ПАНЧОХА – викладач Кам'янського енергетичного фахового коледжу

Електроустаткування електростанцій та підстанцій. Інтерактивний контент з навчальної дисципліни

Номінація «Досвід візуалізації навчального матеріалу»

Робота над інтерактивним контентом дисципліни розпочалася ще задовго до прийняття рішення щодо участі в конкурсі «Педагогічний Оскар». Це було зумовлено переходом закладу освіти на змішану, а згодом на дистанційну форму навчання.

Дисципліна «Електроустаткування електростанцій та підстанцій», яка формує професійні компетентності фахового молодшого бакалавра, є обов'язковою під час опанування здобувачами освіти освітньо-професійної програми Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка.

Від якісного подання лекційного матеріалу та виконання лабораторних і практичних робіт залежить набуття професійних компетентностей здобувачів освіти в умовах воєнного часу.

Тому, коли рішення щодо участі в конкурсі було прийнято, інтерактивні матеріали було зібрано в електронну форму засобами середовища Google Документи, створено інтерактивний контент та подано в номінації «Досвід візуалізації навчального матеріалу».

Участь у конкурсі всеукраїнського масштабу дала змогу побачити, на якому високому рівні педагогічна майстерність колег з інших закладів фахової передвищої освіти.

Викладачі Кам'янського енергетичного фахового коледжу в 2024 році вперше брали участь у конкурсі «Педагогічний Оскар-2024». Пишаюся, що гідно представила свій заклад освіти, тому зупинятися на цьому не буду.

Перемога у Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний Оскар-2024» на сьогодні є найвищою нагородою для викладачів закладів фахової передвищої освіти.

Дякую своїм колегам за віру та підтримку, а Національній академії педагогічних наук України і Науково-методичному центру ВФПО – за визнання моєї роботи.

Все буде Україна!

Валентина МИСЬКО – практичний психолог ВСП «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування»

Кабінет психолога. Блог для психолого-педагогічного супроводу освітнього процесу у віртуальному просторі

Номінація «Виховання студентської молоді у закладі фахової передвищої освіти в умовах сучасних викликів»

У Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний ОСКАР-2024» взяла участь вперше. І ось моя історія...

Перед трагічною для всіх українців лютевою датою перебувала у Києві, працювала у закладі вищої освіти (у структурі внутрішньої системи забезпечення якості). Опановуючи цифрові системи та засоби сталого розвитку культури якості в Міжнародному європейському університеті, захопилась їх можливостями.

Ранок 24 лютого вніс свої корективи в життя, побут, світогляд. Я повернулася на малу Батьківщину, Львівщину, влаштувалася на роботу до ВСП «Вишнянський фаховий коледж Львівського національного університету природокористування» дещо додавши до свого професійного амплуа. Здобута раніше освіта практичного психолога проявилася у бажанні не тільки теоретизувати, а й практикувати. Початок 2022-2023 навчального року супроводжувався новими викликами: відключенням електропостачання, нестабільним інтернетом, змішаною формою навчання (здобувачі здебільшого навчалися за допомогою дистанційних технологій навчання). Робота в звичному форматі та часі припинили бути звиклим явищем. Необхідно було щось змінювати та створювати.

Потреба в психологічній підтримці зростає, а сьогодні вона стала можливою без територіальних та часових обмежень саме з використанням вебсервісів та інтернет-технологій. Перенесення психологічної допомоги в онлайн-формат є якісно новою трансформацією практики психолога, іншим способом професійної реалізації. Новий інструментарій діагностування та консультування, корекційної роботи, просвітницької діяльності вимагають від практичного психолога неперервного навчання та швидкого адаптування до змінених умов праці. Важливим питанням залишилося не лише налагодження онлайн-зв'язку для зустрічей, а й створення альтернативної віртуальної платформи, на якій зосереджено максимум зручного та потрібного у використанні контенту. У цьому контексті серед розмаїття інтернет-платформ саме Google додаток «Blogger», на моє глибоке переконання, є одним з тих, який може задовольнити запити вибагливого користувача. Створений на цій платформі

«Кабінет психолога Валентини Мисько» <https://psychologvalentina.blogspot.com/> сьогодні, окрім представлених на конкурс 15 рубрик, що охоплюють напрями діяльності та цільову аудиторію отримувачів послуг, вже доповнений новими рубриками: електронним інформаційним вісником «Дайджест «Психолог радить!», вкладками «Професійний розвиток» та YouTube-каналом.

Можливості додатку дають змогу швидко наповнювати вміст, додавати та налаштовувати рубрики, поширювати повідомлення та контактувати. Це також віртуальне робоче місце, яке дає змогу працювати з отримувачами послуг у зручний для них час. Окрім цього, віртуальний кабінет допомагає систематизувати результати практичної діяльності, аналізувати їх, а в подальшому – формувати плани з урахуванням хиб, слабких та сильних сторін для якісного оновлення блогу та всієї практики. Це переконання і стало головним мотивом взяти участь у конкурсі та поділитися досвідом.

Щиро вдячна організаторам за високу оцінку мого блогу. Вдячна колегам за віру в мене та підтримку. Вдячна ЗСУ за можливість жити і працювати! Слава Україні! Героям Слава!

НАМ ДОВІРЯЄ ТРИ ПОКОЛІННЯ ВІННИЧАН, А НЕВДОВЗІ СКАЖЕМО – І УКРАЇНЦІВ!

Світлано Михайлівно, минуло трохи більше року з нашої останньої розмови. За цей час змінився і сам коледж, і його, так би мовити, пріоритети. Які новації Ви б виділили, як основоположні в роботі колективу сьогодні?

Так, рік видався бурхливим, насиченим, непростим, однак, можу з гордістю констатувати – результативним. Знаєте, коли я готувалася прозвітувати перед колективом про те, що разом зробили, я сама була вражена! Скільки всього створили, запровадили і це працює. Почну, напевне, з найактуальнішого – дві наші освітньо-професійні програми пройшли акредитацію на відмінно! Радість і гордість всього колективу коледжу з цього приводу, я впевнена, колеги зрозуміють. Це була титанічна робота з підготовки величезного пакета документів, доопрацювання, корективи. Однак результат вартував зусиль – експертні комісії, призначені Державною службою якості освіти України, високо оцінили якість освітньо-професійних програм нашого коледжу! За ОПП «Організація перевезень і управління на автомобільному транспорті» ми отримали 92 бали з 99 можливих, а за ОПП «Оціночна діяльність» – 90! Але ми не розслабляємося і вже готуємося до акредитації наступних програм, спираючись на отриманий досвід.

Далі ми стали першим коледжем в Україні, який підписав угоду про співпрацю з Києво-Могилянською школою професійної та неперервної освіти. Це прекрасна подія. «Києво-Могилянська» – бренд української освіти. Ми провели потужні тренінги з її науковцями і педагогічними читаннями. Під час майстер-класів, панельних дискусій і обговорення викладачі не просто підвищували кваліфікацію. Кожен з нас зміг, по-новому подивитися на свою професію в умовах воєнних українських реалій.

Я вважаю проривним кроком долучення коледжу до «Вінницького Бізнес-Клубу». Це потужна громадська організація, до якої входять майже 50 бюджетоутворюючих підприємств області. Такі контакти потрібні, щоб розуміти ринок праці, яких фахівців готувати, як співпрацювати з роботодавцями. Скажу більше, конкретний результат ми отримали після першого ж знайомства бізнесу з нашим коледжем. Керівники кількох підприємств зацікавилися можливостями закладу, рівнем підготовки студентів і перспективами побачити їх серед своїх працівників.

Створення в коледжі Рад роботодавців – це іще одне значуще досягнення. Сьогодні у нас дев'ять освітньо-профе-

Амбітні цілі і наміри, нові підходи та методики для підготовки висококласних фахівців, налагоджений діалог із роботодавцями, переосмислення ролі викладача в воєнних українських реаліях – таким курсом рухається сьогодні колектив Вінницького технічного фахового коледжу. Базовий заклад передвищої фахової освіти Вінниччини задає тон в освітньому середовищі області. За результатами минулорічної вступної кампанії коледж увійшов до першої п'ятірки коледжів всієї України за кількістю поданих на вступ заяв і залишається абсолютним лідером популярності в регіоні.

Про безперервний рух вперед і секрети досягнення успішності викладачами та студентами нам розповіла директорка Вінницького технічного фахового коледжу Світлана Василюк.

сійних програм і при кожній ми створили таку експертну раду. Її представники можуть бути присутніми і на заняттях, і переглядати разом з нами освітні програми, і вносити корективи. За результатами засідань Рад роботодавців з усіх спеціальностей, ми з'ясували, що від деяких предметів слід відмовитися. Немає їх практичної користі. З іншого боку, деякі предмети не викладають, а керівники компаній навпаки переконані, що студентів слід заглиблювати в ці сфери. У нашому коледжі ми зв'язуємо свої плани з практиками, аби студенти отримували максимально необхідний їм в подальшому багаж знань, навичок і вмій.

Світлано Михайлівно, як розумію, що це далеко не повний перелік питань, над вирішенням яких працював і продовжує працювати колектив ВТФК. Ви особливо виділили співпрацю з науковцями Києво-Могилянської академії і згадали про переосмислення викладачами своєї місії. Що за цим стоїть?

За останні десять років, а особливо після початку повномасштабної війни Росії в Україні, професія учителя, викладача суттєво трансформувалася. Сьогодні ми не просто заходимо в класи, аудиторії і проводимо заняття. Сьогодні педагог – це і психолог, і предметник, і, якщо хочете, то і носій українського патріотизму. Таке усвідомлення нової місії викладача в сучасних українських реаліях вимагає і нових підходів до роботи, до спілкування зі студентами, батьками, колегами. Це процес безперервний, що вимагає постійного самовдосконалення. Було певною несподіванкою, коли наші партнери з Києво-Могилянської школи професійної та неперервної освіти запропонували нам темою педагогічних читань дискусію щодо погляду на викладачів, як на стратегічну цінність України. Звичайно, ми розуміємо, що ані наша країна, ані ми самі вже ніколи не будемо такими, як до війни.

Однак під час виконання завдань тренерів ми змогли проговорити і дуже чітко сформулювати нові місії для себе як носіїв бренду закладу освіти, професіоналів, медіаторів поколінь і амбасадорів України, інноваторів і лідерів громадської думки. Це вкрай важливі усвідомлення, завдяки яким з'являються сили і бажання рухатися вперед. Наразі коледжі це надзвичайно важлива ланка в системі передвищої освіти. Саме коледжі готують фахівців, які можуть працювати і на інженерних, керівних посадах, і водночас вміють робити щось руками. Принаймні в нашому коледжі так будується освітній процес і наші випускники – здебільшого молоді фахівці високого рівня. Вони проєктують, беруть участь у науковій роботі. Якщо узагальнити – то сьогодні ми працюємо на перспективу відбудови економіки і Вінницького регіону, і України загалом.

Цілком погоджуюсь з Вами. Професіонали потрібні в усі часи і, вочевидь, для відбудови нашої країни їх знадобиться ще більше. Але чи можна спрогнозувати сьогодні, яких фахівців і в яких галузях потребуватиме економіка? Тобто які професії будуть найбільш затребуваними на ринку праці і чи може заклад освіти їх підготувати?

Аби підготувати молодих фахівців, які б максимально відповідали сучасним вимогам і самих роботодавців, і потребам ринку праці, наш коледж постійно тримає руку на пульсі. Ця робота ведеться в кількох напрямках водночас. Ми вивчаємо ринок праці на предмет найбільш затребуваних фахівців в тих галузях економіки, для яких їх готуємо. Зокрема, два роки тому у Вінницькому технічному фаховому коледжі почали готувати фахівців в галузі відновлювальної енергетики. Сьогодні бачимо, наскільки це перспективно і актуально на довгий час. Наші фахівці постійно аналізують базу і можливості коледжу, і за першої ж нагоди відкрива-

ємо нові спеціальності. Минулого року почали навчати бухгалтерів, знову ж таки спираючись на попит з боку компаній і кількість офіційно заявлених вакансій в центрах зайнятості. Ми дуже швидко відреагували і під час вступної кампанії набрали першу групу на фінансово-економічне відділення. Сьогодні, за офіційними даними, брак фахівців відчувається в ІТ-сфері. І ми знову готуємося відповісти на цей виклик. Маємо надзвичайно потужну базу, освітньо-професійну програму і висококласних викладачів на комп'ютерному та відділенні радіотехніки, отже, плануємо використати свій потенціал. Відкрію вам таємницю, під час цьогорічної вступної кампанії набиратимемо абітурієнтів на нову спеціальність – «Електронні комунікації та радіотехніка». Це буде унікальне поєднання радіотехніки з комп'ютерною інженерією! Хочу наголосити, що всі без винятку спеціальності, за якими сьогодні коледж готує фахівців, є актуальними, перспективними і затребуваними. Наш найважливіший пріоритет залишається незмінним – успішність здобувачів освіти і випускників. Коли я це кажу, то маю на увазі їхнє професійне майбутнє, фахову затребуваність. Для цього, звичайно, необхідно, аби хлопці та дівчата здобували саме ті професії, яких потребують роботодавці. Не кривитиму душою, якщо скажу, що на студентів Вінницького технічного фахового коледжу роботодавці «полюють» ще на 3-4 курсі! Молодь приходить на практику на підприємства з дуже високим рівнем підготовки і отримує пропозиції на роботу. І це стосується студентів всіх п'яти відділень коледжу, звичайно, якщо діти самі вмотивовані до навчання і здобуття знань і практичних навичок. Найсвіжіший приклад – двоє наших минулорічних випускників комп'ютерного відділення спроектували модель дрона, як дипломну роботу.

продовження, початок на стор. 12

НАМ ДОВІРЯЄ ТРИ ПОКОЛІННЯ ВІННИЧАН, А НЕВДОВЗІ СКАЖЕМО – І УКРАЇНЦІВ!

Вони показали його під час практики фахівцям однієї з наших вінницьких ІТ-компаній, розробка зацікавила, її допрацювали і сьогодні виготовляють для ЗСУ! А хлопці одразу після випуску почали працювати в цій компанії. Подібні приклади маємо і з нашими студентами, які вивчають відновлювальну енергетику, електромеханіку, логістику, економіку.

Які можливості створено у Вашому коледжі для мотивування молоді до здобуття знань, бажання знати більше про свою майбутню професію, для виховання здорових, підкреслю, амбіцій стати у ній кращим?

Зацікавити сучасну молодь навчанням насправді не так легко. У вільному доступі в інтернеті будь-яка інформація і в будь-який час. Але викладачі нашого коледжу – професіонали! Вони використовують найсучасніші та креативні методики і формати, аби навчити студентів думати, аналізувати, дізнаватися більше і про предмет, і свою майбутню професію. Я вже згадувала про можливість проєктної діяльності для студентів. Їх залучають до проведення різноманітних досліджень, участі в науковій роботі. Все це дає хороший результат. Та сама активна співпраця з роботодавцями, партнерами коледжу допомагає молоді заглибитися в обраний фах і випробувати його на практиці. До слова, підприємства самі звертаються з проханнями направити до них наших студентів. Один з прикладів – вінницьке потужне підприємство «Промавтоматика». Тут наші радіотехніки не раз проходили практику. І так трапилося, що на виробництві забракло робочих рук. Керівництво підприємства звернулося до нас по допомогу. Ми підлаштували свої освітні плани і після дуже короткого стажування третьокурсників поставили на різні виробничі процеси. Таких прикладів маємо багато і це підштовхнуло колектив до розробки унікальної, принаймні на теренах Вінницького регіону, програми стажування для студентів. В її основу покладено досвід Швейцарії. Сутність полягає в тому, що молодь може відвідувати компанії, підприємства у вільний від навчання час. Вони спостерігатимуть за роботою фахівців, виконуватимуть завдання. Певна, це стане найкращою мотивацією і до навчання, і до здобуття навичок. Ми презентували цю ідею учасникам «Вінниць-

кого Бізнес-Клубу». Реакція говорить сама за себе – підписуємо договори і студенти йдуть на стажування! Паралельно розробляємо положення про дуальну освіту.

Світлано Михайлівно, цього року коледж відзначатиме 60 років від заснування. Завдяки чому або ж кому не просто утримується репутація престижного та найбільшого в регіоні закладу освіти, а й сучасного та перспективного?

Так, це дуже важлива для нас подія і статусна водночас. За ці роки в коледжі сформувалися не лише викладацькі династії, а й студентські. Навчалися батьки, тепер навчаються їхні діти. Це говорить про довіру та високу оцінку закладу освіти, що дає підстави стверджувати – ВТФК довіряє три покоління вінничан, а невовзі скажемо – і українців! Що ж до Вашого питання – відповідь очевидна! Завдяки фаховості, новаторству і любові до своєї професії людей, які працюють в коледжі. Вінницький технічний фаховий – це вже освітній бренд якості, професіоналізму та успішності. Це команда, яка вміє швидко адаптуватися до сучасних реалій, яка шукає нові форми і можливості для того, аби відкрити молоді доступ до знань. Наші викладачі вміють навчатися і навчати. Не так давно, як Ви знаєте, в нашому коледжі відбулася визначна подія – ми встановили рекорд, який занесено в Книгу рекордів України! Це було неймовірно і хвилююче! Тільки уявіть, одночасно у форматі гри пройшли пари з 34 дисциплін для 1055 студентів! В 45 аудиторіях 45 викладачів говорили про «Україну у світі!» Я про це згадала, бо то якнайкраще характеризує атмосферу та настрій, що панує в нашому коледжі. Провести освітній захід масштабу, на який не наважились навіть університети, могла лише згуртована і надзвичайно професійна команда. За це я щиро дякую своїм колегам і впевнена – далі буде ще потужніше та цікавіше!

**Діалог вів
Віктор Мозолевський,
журналіст, заступник директора
радіокомпанії «Місто над Бугом»**

ЕЛЕКТРОННІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ: ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Завершила роботу педагогічна онлайн-майстерня «Створюємо електронні освітні ресурси і традиційні засоби навчання», яка працювала протягом місяця. На десяти вебінарах учасники навчалися проектувати і створювати електронні освітні ресурси: електронні підручники та посібники, масові відкриті онлайн-курси, посібники нового покоління, короткострокові курси для дорослого населення та студентів. Отримали багато інформації з організації дуальної форми навчання в закладах освіти і, звичайно, говорили про використання штучного інтелекту в освіті. А як без нього? Адже на вулиці XXI століття. А ті, кого ми навчаємо зараз, – діти XXI століття – хто вони?

Порядок денний на XXI століття (англ. Agenda 21) – це програмний план дій, ухвалений Організацією Об'єднаних Націй з метою сталого розвитку в XXI столітті. Його було ухвалено на основі згоди, досягнутої на конференції ООН Саміт Землі в Ріо-де-Жанейро представниками 179 держав. Ця програма всесвітнього співробітництва спрямована на досягнення двох цілей – високої якості докільця та здорової економіки для всіх народів світу.

А як щодо сучасних дітей? Вони – покоління Альфа!

Вчені називають їх Generation Alpha або iGeneration. Вони – перше покоління, яке повністю з'явилося в 21 столітті. Вони – діти міленіалів. Міленіали – це люди, які зустріли нове тисячоліття в юному віці. Народжені в період з 1980 по 2000 рік. Людей, народжених після 2000 року і до 2013, часто називають «покоління Z» або «покоління iGen» (інтернет-покоління).

Для покоління Альфа користуватися смартфонами і планшетами – це абсолютна норма. Вони були народжені в епоху айфонів, айпадів, мобільних додатків, і не можуть уявити собі світ без цих складових. Вони не бояться технологій і не бояться «натискати кнопки», щоб дізнатися, для чого ті створені. Альфа-покоління навчається в дії – learn by doing.

У світі Альфа-дітей абсолютно нормально чути голоси віртуальних помічників Сірі, Алекси та Гугл-асистента. Для них «співпраця» зі штучним інтелектом не є дивною.

Вчені стверджують, що найефективнішим навчанням стане методика із застосуванням останніх технологій, а також практичний підхід, створення можливості застосовувати свої знання на практиці.

Дуже важливими навичками А-дітей стануть критичне мислення та вміння розв'язувати проблеми. Вміння працювати в команді дасть їм змогу поліпшити вміння розв'язувати задачі, бо дасть можливість дивитися на проблему з різних боків.

А-дітям доведеться жити у спільноті зі штучним інтелектом, то ж їм необхідно бути творчими та вміти швидко мислити.

До речі, готуючи цей матеріал, заради цікавості я спитала у штучного інтелекту «Що таке педагогічна онлайн-майстерня? І ChatGPT надав таку відповідь: «Педагогічна онлайн-майстерня – це віртуальне середовище або платформа, яка надає можливість педагогам отримати нові знання, навички та практичний досвід у певній галузі педагогіки чи

методичі навчання. Це може бути вебінар, онлайн-курс, тренінг або спеціалізований сайт, де педагоги можуть брати участь у різноманітних навчальних заходах, обмінюватися досвідом з колегами, отримувати консультації від експертів та викладачів. Педагогічні онлайн-майстерні дозволяють педагогам підвищувати свою кваліфікацію та розвивати професійні навички у зручний для них час та місці, використовуючи інтернет-технології». І я повністю згодна із висновками штучного інтелекту.

У сучасному світі освітній процес постійно еволюціонує, вимагаючи від педагогів постійного розвитку та адаптації до нових технологій. Відкриття педагогічної онлайн-майстерні «Створюємо електронні освітні ресурси і традиційні засоби навчання» стало кроком до інноваційного підвищення кваліфікації педагогів, дозволяючи їм оволодіти сучасними методами та засобами навчання, які створюються методистами та фахівцями Науково-методичного центру вищої та фахової передвищої освіти.

Десять вебінарів практичного спрямування стали платформою для вивчення та обговорення сучасних тенденцій у педагогічній практиці. Учасники майстерні отримали можливість не лише ознайомитися, але й практично застосувати знання про проектування та створення електронних посібників, масових відкритих онлайн-курсів (МООС), інтерактивних посібників нового покоління та технології проектування короткострокових курсів для дорослого населення та студентів.

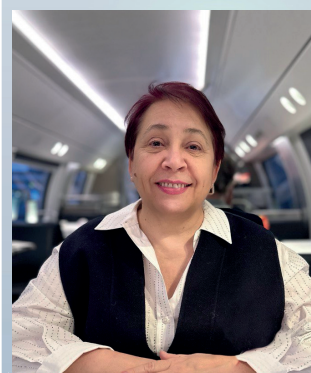
Основний акцент у майстерні був зроблений на вивченні програмного забезпечення для створення електронних освітніх ресурсів, що дозволить педагогам ефективно використовувати сучасні технології в своїй професійній діяльності. Учасники також мали змогу глибше познайомитися з дуальною освітою та засвоїти методи та прийоми її впровадження в освітній процес.

Педагогічна онлайн-майстерня «Створюємо електронні освітні ресурси і традиційні засоби навчання» стала невід'ємною частиною професійного розвитку педагогів, допомагаючи їм підвищити якість навчання та підготувати і покоління Z, і покоління Альфа до вимог XXI століття.

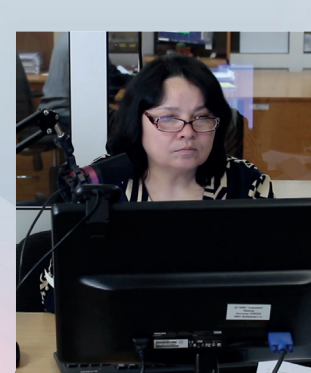
Світлана ЖУКОВСЬКА, кандидат педагогічних наук, методист лабораторії цифрових та медіатехнологій в освіті Науково-методичного центру ВФПО

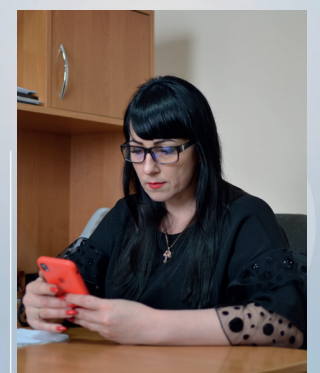
СПІКЕРИ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОНЛАЙН МАЙСТЕРНІ

Світлана ЖУКОВСЬКА

Віта ПЕРЕВОЗНИК

Юлія ПИРОЖЕНКО

Алла ЧАЙКОВСЬКА

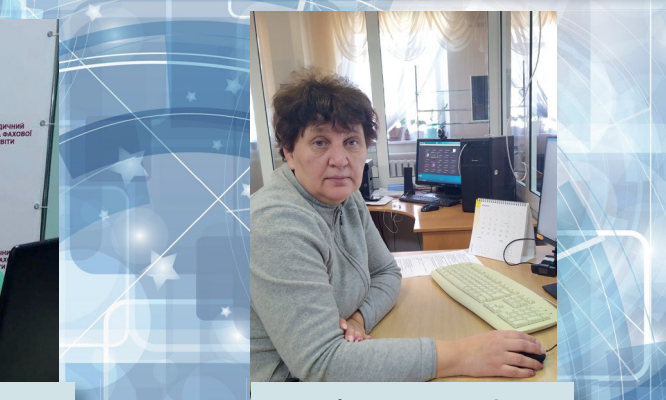
Валентина СОПІЛКО

Ірина БЕРЕЗЕНКО

Тетяна ДУДУС

Ніна ЦИБЕНКО

САЙТ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ ЯК ФОРМА ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Наталія ТУНІК,
голова циклової комісії
викладачів фізичної культури
і виховання з методикою навчання
Коростишівського педагогічного
фахового коледжу імені І.Я.Франка
Житомирської обласної ради

*Немає магії
сильнішої, ніж магія слів
Анатоль Франс*

Освіта – важливий інструмент для здобуття знань. Упродовж довгого часу вона розвивалася, удосконалювалася і досі продовжує свій рух у майбутнє з тією швидкістю, як і технічний прогрес.

Сьогодні неможливо уявити сучасну систему освіти без використання інформаційних технологій у процесі навчання, зокрема із застосуванням комп'ютерної техніки і глобальних інформаційних мереж. Треба рухатися вперед, бути сучасною людиною, опанувати нові інформаційні технології.

Основним критерієм використання інформаційних технологій є новизна, тому для педагога в інноваційному процесі важливим є визначення, в чому полягає сутність нового. Таким є освітній вебсайт, який створюється для висвітлення діяльності циклової комісії та полегшення освітнього процесу здобувачам освіти. Адже такі платформи у закладі фахової передвищої освіти сприяють зацікавленості, активізації студентів щодо організації освітньо-виховного процесу навчання.

Неодноразова участь у Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний ОСКАР» дає змогу формувати та удосконалювати бренд Коростишівського педагогічного фахового коледжу імені І.Я.Франка Житомирської обласної ради. Саме конкурс надихає на нові творчі злети, з'являються нові ідеї й виростають крила натхнення, успіху та удачі.

Циклова комісія викладачів фізичної культури і виховання з методикою навчання є одним із ланцюжків (підрозділів) коледжу, що забезпечує освітній процес закладу фахової передвищої освіти, якісну підготовку

конкурентоспроможного фахівця. Освітній вебсайт комісії презентовано на Всеукраїнському конкурсі «Педагогічний ОСКАР – 2024».

Сайт циклової комісії викладачів фізичної культури і виховання з методикою навчання можна в будь-який час і в у будь-якому місці як поповнити інформацією, так і отримати її в найкоротший термін. Ця платформа містить інформаційно-методичні матеріали, цікаві факти, новини.

За допомогою посилань на особисті сайти викладачів можна знайти корисну інформацію для підготовки до практичних та самостійних робіт, сформуванню індивідуальну освітню траєкторію.

Усі заходи, що проводяться та висвітлюються на платформі циклової комісії, та навчальний контент спрямовані на вдосконалення освітнього процесу: підвищення якості підготовки фахівців, формування інтелектуального потенціалу високоморальної особистості.

Сайт циклової комісії ми побудували на принципах:

Пропонуємо ознайомитися із сайтом циклової комісії за посиланням:

<http://surl.li/sxmaq>.

Сторінка «Головна» містить інформаційний матеріал про склад комісії з посиланням на портфоліо викладачів, посилання на сайти-партнери (зокрема, освітні сайти, на сторінки спільнот у соціальній мережі «Facebook»). Розміщено інформаційний контент, що відображає основні ланки роботи циклової комісії, завдання та форми інноваційної діяльності. Наявна інформація про викладацький склад циклової комісії, про освіту та професійні здобутки в міжтестастійний період.

Вебсайт презентує «Новини» – оперативні інформаційні повідомлення, які містять важливу та актуальну інформацію щодо організації освітнього процесу коледжу та його навчальних груп.

Прозорість і демонстративність подання інформації на сайті стимулює членів циклової комісії до підвищення майстерності, самовдосконалення, самоосвіти та професійного зросту.

Досягнення, які мають здобувачі освіти спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура), – це поєднання знань і практичних умінь досвідчених викладачів й енергії молодих фахівців. Усі ці матеріали розміщено на сайті циклової комісії.

«150 років коледжу», «Історія розвитку фізичного виховання», «Відкриття спеціальності «Фізична культура» – це калейдоскоп подій, який розповідає про перші осередки з підготовки вчителів на теренах Житомирщини, історію розвитку фізичного виховання та колектив однодумців, що стояли біля витоків майбутньої спеціальності «Фізична культура».

Особливе місце в діяльності циклової комісії посідає практична підготовка здобувачів освіти. Сторінка «Педагогічна практика» інформує про частину освітнього процесу, в ході якого проходить безпосереднє поєднання і реалізація теоретичних знань, що отримують студенти на заняттях, з їх практичною діяльністю як педагогів. Педагогічна практика презентує здобутки студентів із різних видів практики: «Літній табірний збір», «Зимовий табірний збір», тут проаналізовано проходження цього виду практики.

Сторінка «Навчально-методична робота» презентує підсторінки, які знайомлять із дисциплінами освітнього процесу, визначають напрями і форми методичної роботи викладачів. Тут представлено методичні розробки, плани роботи методичних семінарів, семінарських, практичних і лабораторних занять; плани вивчення і впровадження передового педагогічного досвіду, виховної роботи; наукові праці, авторами яких є викладачі циклової комісії.

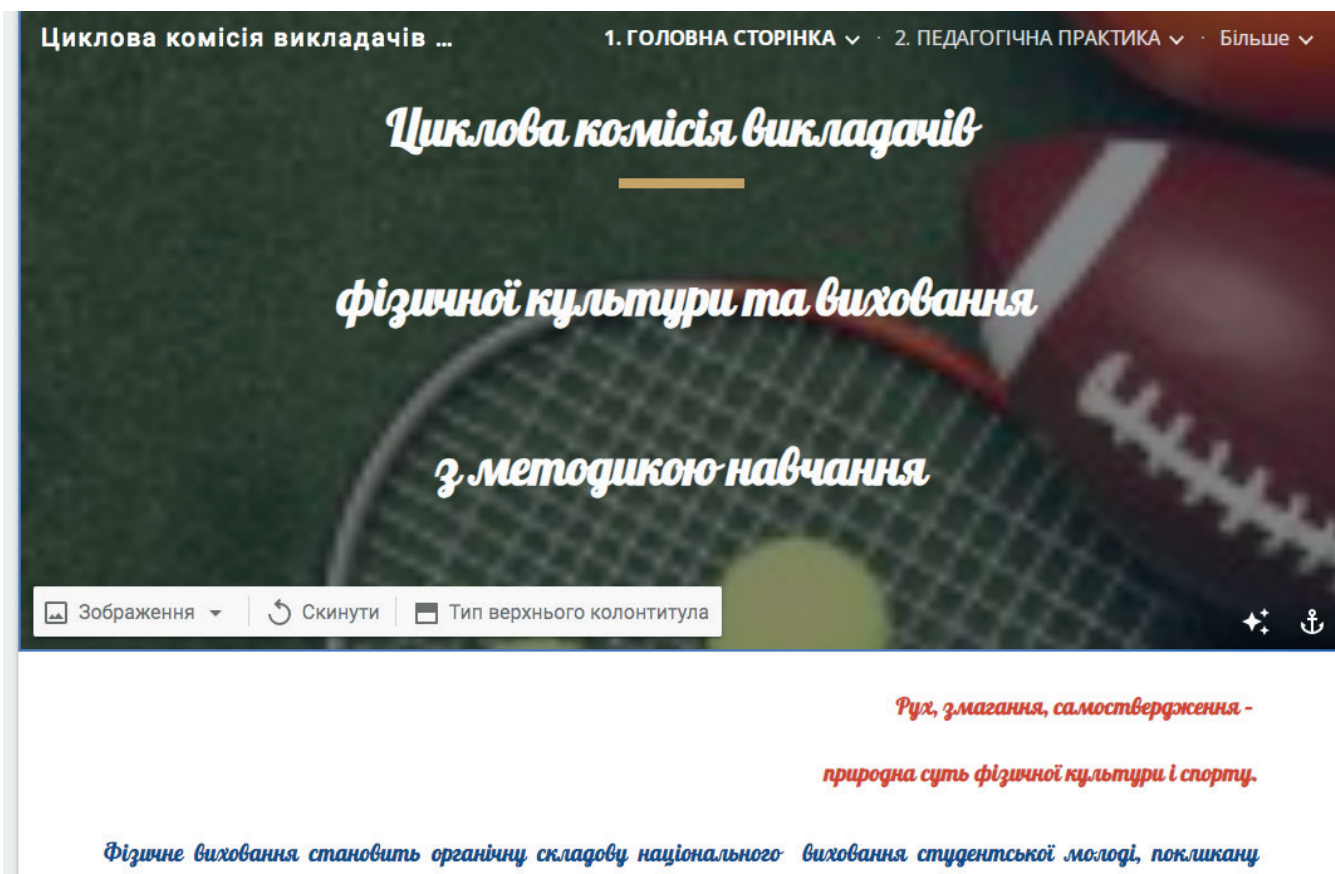
Спілкування з колегами й удосконалення своєї педагогічної майстерності відбувається на підсторінках «Методичні об'єднання», «Творчі групи». Завдання груп, об'єднань – підвищення науково-методичної підготовки; удосконалення педагогічної майстерності; врахування індивідуальних здібностей та нахилів здобувачів освіти.

Циклова комісія здійснює керівництво пошуково-дослідницькою роботою викладачів і студентів. Відповідна сторінка на сайті – «Науково-дослідницька робота» – відображає участь викладацького складу і здобувачів у науково-практичних конференціях, наукових семінарах, круглих столах, вебінарах та інших заходах. Результати презентовано на шпальтах фахових видань. Про це свідчать сертифікати.

Викладачі циклової комісії впродовж семи років проводять студентські науково-практичні конференції коледжу. На сайті циклової комісії відображено матеріали «Регіональної студентської науково-практичної конференції», «Історико-краєзнавчої конференції».

продовження, початок на стор. 15

САЙТ ЦИКЛОВОЇ КОМІСІЇ ЯК ФОРМА ПІДВИЩЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Є суміжна сторінка журналу «Фізичне виховання в рідній школі», адже коледж став флагманом у співпраці із зазначеним науково-методичним журналом. У рубриках «Знайомтеся із закладом освіти», «Методика, практика, рекомендації», «Олімпійська освіта в школі», «Пам'ятаємо» висвітлено заходи, які проводять викладачі циклової комісії, розкрито питання з методики, практики і досвіду в галузі фізичного виховання. Також викладачі циклової комісії неодноразово друкували свої дописи в інформаційному віснику «Освітня траєкторія», який випускає Науково-методичний центр ВФПО.

«Методичний тиждень циклової комісії» висвітлює проведення тижнів циклової комісії. Викладачі комісії так організують свою роботу, щоб кожен студент зміг розкрити, а потім і проявити творчі нахили і здібності, а самі мають можливість взаємно збагатитися, обмінятися думками, новаціями. Результати проведених заходів постійно висвітлюються в періодичній пресі.

Віртуальна інтерактивна дошка Padlet, соціальна мережа «Facebook» вдало відображають заходи, проведені в рамках методичного тижня, методичного місячника.

Сторінка «Профорієнтаційна робота» інформує про регулярну профорієнтаційну роботу, систему заходів, метою яких є допомога молодій людині у виборі майбутньої професії, спираючись на її можливості, здібності і таланти, та з урахуванням потреб сучасного суспільства.

Невід'ємною частиною та основою внутрішньої безпеки мають стати фізична культура та спортивне виховання. Саме фізична культура і спорт виховують волю до перемоги, здатність долати труднощі та плекають в кожному з нас гордість за свою країну і дух Переможців, якими мають бути справжні українці та українки. «Виховна робота» розкриває активну участь здобувачів освіти в заходах коледжу. Викладачі циклової комісії постійно ведуть пошук нетрадиційних форм і методів організації не тільки ауди-

торної, але й позааудиторної роботи студентів для формування професійної майстерності, виховання громадянської позиції. «Разом до Перемоги», акція «Збір каштанів. На підтримку ЗСУ» презентує волонтерську діяльність, втілює найшляхетніші прагнення людства – прагнення миру, свободи, безпеки та справедливості.

Підсторінка «Наші випускники» презентує випускників спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура). Вони є авторитетом, славою і гордістю коледжу. Випускники плекають майбутнє країни, виконують важливу місію духовного відродження українського суспільства, ушляхетлюючи світле ім'я своєї альма-матер. Завдяки їх досягненням наш заклад освіти цінують не лише на Житомирщині, а й на теренах України.

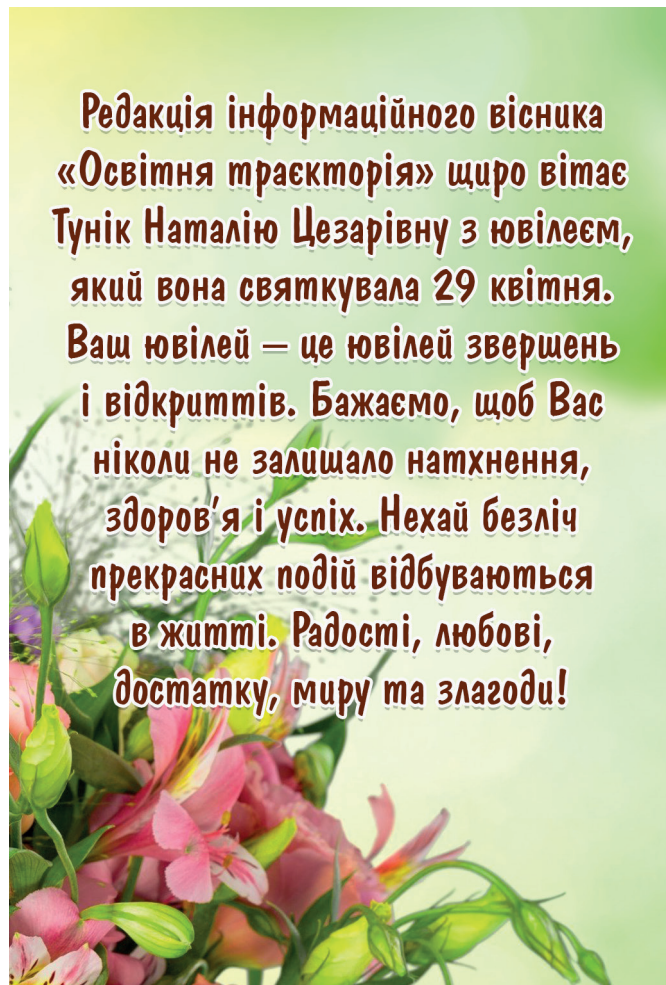
Гордістю коледжу є спортсмени-випускники. Під час повномасштабного вторгнення вони стали на захист нашої держави. Коледжу є чим пишатися. Про це детально відображає підсторінка «Спортивна гордість коледжу».

«Спортивна та фізкультурно-оздоровча робота» інформує, як легко та результативно проходять спортивні змагання, турніри, матчеві зустрічі. Вони є не лише ефективним засобом залучення до регулярних занять спортом, а і підбиттям підсумків виконаної тренувальної роботи. Незважаючи на війну, спільнота коледжу активно долучається до проведених спортивних заходів, збираючи багато вболівальників-шанувальників спорту.

Безперечно, сайт циклової комісії дає змогу реалізувати запити сучасної освіти та створює можливості побудови відкритої системи безперервності, відкритості, доступності та ефективності в освіті, дає змогу створити та організувати платформу для інноваційної управлінської, науково-методичної і загалом якісної освітньої діяльності усіх її учасників.

Бажаю, колеги, знайти золоту середину у створенні інноваційного освітнього середовища, сприятливі професійного зростання педагогічних працівників закладів фахової передвищої освіти.

Редакція інформаційного вісника «Освітня траєкторія» щиро вітає Тунік Наталію Цезарівну з ювілеєм, який вона святкувала 29 квітня. Ваш ювілей — це ювілей звершень і відкриттів. Бажаємо, щоб Вас ніколи не залишало натхнення, здоров'я і успіх. Нехай безліч прекрасних подій відбуваються в житті. Радості, любові, достатку, миру та злагоди!

МАЄМО ЗА ЧЕСТЬ БУТИ ПРОДОВЖЕННЯМ ВЕЛИКОГО

Ольга БЕРЕЗИНЕЦЬ,
заступник директора
з навчально-виховної роботи,
викладач хореографічних дисциплін КЗ «Ніжинський фаховий коледж
культури і мистецтв імені Марії Заньковецької»
Чернігівської обласної ради

У невеличкому мальовничому місті Ніжині Чернігівської області на березі річки Остер розташовано Комунальний заклад «Ніжинський фаховий коледж культури і мистецтв імені Марії Заньковецької» Чернігівської обласної ради. Цей заклад має багату історію свого буття, яка бере початок від 23 серпня 1908 року. Варто наголосити на тому, що в ці непрості буремні часи заклад готує неймовірно талановиту молодь під чуйним керівництвом заслуженого артиста України, кандидата мистецтвознавства, відмінника освіти України – Володимира Гранлісовича Дорохіна. Сьогодні заклад освіти працює за чотирма освітньо-професійними програмами: «Хореографія», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа», «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація».

Як відомо всім поціновувачам мистецтва хореографії, з 1982 року за рішенням ЮНЕСКО 29 квітня відзначається Міжнародний день танцю. Дата обрана не випадково. Вона збігається із днем народження великого французького балетного танцівника, хореографа і теоретика балету, творця балетних реформ Жана Жоржа Новера.

Більшість його постановок відображали сюжети про драматичні події та сильні пристрасті. Наслідуючи своїх попередників, Новер втілював на балетній сцені ідею про підпорядкування боргу; його естетичні погляди тяжіли до природних почуттів і близькості до природи.

Реформи Новера мали вирішальний вплив на весь подальший розвиток світового балету і стали основними постулатами, як-от: взаємодія всіх компонентів балетного спектаклю, логічний розвиток дії та характеристик діючих осіб. Новерівські перетворення стосувалися і декорацій, і костюмів, і музики. Як результат балет став самостійним театральним жанром. Завдяки діяльності Новера танець стає діючим, осмисленим і емоційно-виразним. Погляди Новера вплинули на подальший розвиток балету і стосувалися глобальних питань у хореографії. Значення драматургії і художнього образу в балетному спектаклі, прагнення до «наслідування життя», розкриття думок і почуттів героїв твору за допомогою танців і пантоміми, союз хореографа і композитора, принципи контрасту в побудові спектаклю, значення хореографічного сценарію – усе це проблеми, що хвилюють діячів балету і сьогодні, оскільки аналогічні завдання їм доводиться виконувати і нині.

В усі роки своєї діяльності репертуар Ансамблю народного танцю «Ніжин» Комунального закладу «Ніжинський фаховий коледж культури і мистецтв імені Марії Заньковецької» Чернігівської обласної ради наповнюється глибокими проникливими постановками, завдяки своїм неперевершеним, талановитим керівникам.

Свою діяльність танцювальний ансамбль розпочав із дня заснування хореографічного відділу – з 1972 року. Упродовж існування змінювалися керівники, вдосконалювався творчий почерк ансамблю. Внаслідок вступу нових студентів на навчання та випуску майстерних фахівців особовий склад ансамблю змінюється щороку. Але, не зважаючи на це, в колективі залишається незмінна творча атмосфера, ентузіазм і любов, з якими виходять юнаки та дівчата на сцену розповідати глядачу мовою танцю про свої мрії, кохання, любов до землі та рідного краю.

Життя ансамблю, як і людини, складається з періодів, й у кожному із них була та людина, котра визначала напрямку руху: Віктор Скрипник (1972-1977), Микола Козирев (1978-1979), Микола Марченко (1979-1984), Валерій Кирилук (1985-2004) та Вікторія Вишнева (2002-2005).

Саме під час керівництва Валерія Кирилюка ансамбль отримав назву «Ансамбль народного танцю «НІЖИН»». Продовжили керувати ансамблем Людмила Барадуліна (2005-2011) та Марія Ляпіна (2005-2022), Нікіта Євтушенко (2011-2018), Світлана Сварська (2020 і сьогодні) та Олександр Пархоменко (2022 і сьогодні).

Репертуар ансамблю становлять постановки на основі рідного Полісся, а також танці інших регіонів України: «Полька-бараболька», «Ніжинські триндички», «Перша дівка» <https://cutt.ly/Rw6krB1Y>, «Поліський тропак», «Веселі черевички» <https://cutt.ly/4w6ktiR6>, «Ніжинські гуляння», «Дергунець», «Дощик», «Весняний козачок» та багато інших.

Ансамбль народного танцю «Ніжин» є постійним учасником міських заходів, обласних, всеукраїнських і міжнародних фестивалів-конкурсів. Керівники ансамблю постійно створюють різножанрові танцювальні композиції, що розповідають і про героїчне минуле українського народу, і про буремну сучасність, намагаються відтворювати мрії та бачення на майбутнє. До таких хореографічних постановок долучаються не лише керівники ансамблю, а й всі викладачі комісії. Актуальними сьогодні є патріотичні постановки, які існують десятиліттями і не втрачають своєї цінності і завжди переповнюють глядачів емоціями, це:

«Козаки в поході» <https://cutt.ly/Mw6ktSc2>, «Козацька слава» <https://cutt.ly/rw6kt2kE> (балетмейстер – Марія Ляпіна), «Гопак» <https://cutt.ly/vw6kyiLP> (балетмейстер – Олександр Пархоменко), «Мати», «Захисники Вітчизни» (балетмейстер – Тетяна Проніна), «Синку, мій синку» <https://cutt.ly/mw6kyWfr> (балетмейстер – Ольга Березинець).

Також учасники колективу беруть участь у різноманітних заходах з нетрадиційними виступами, як-от відеоролик до Дня Незалежності України <https://cutt.ly/Zw6kyHds>, танцювальний батл між освітніми закладами міста «My Dance» <https://cutt.ly/6w6ky9NF> (балетмейстер – Світлана Сварська).

Починаючи з 2020 року, творча діяльність ансамблю зазнала складнощів через всевітню пандемію Covid-19 та повномасштабне вторгнення росії в Україну. Тривалий час заклад працює в змішаному режимі, участь у конкурсах відбувалася в режимі «дистанційно». Розуміючи, що хореографія вимагає постійних тренувань і удосконалення своєї майстерності, сьогодні учасники ансамблю максимально намагаються працювати у стінах закладу. Не дивлячись на постійні зірвані тренування у зв'язку з повітряними тривогами, керівники продовжують тримати студентів у формі і максимально залучати їх до виступів, бо переконані в тому, що гарний фахівець має обов'язково постійно бути на сцені, працювати у будь-яких умовах і за будь-яких обставин. Звісно, що ніхто не нехтує безпекою, обов'язково під час тривоги всі спускаються в укриття, а після відбою робота продовжується.

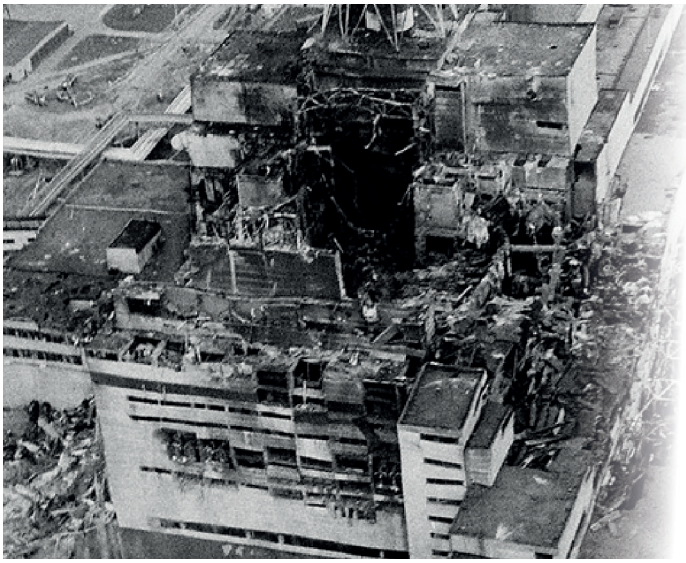
Останні нагороди, які здобули учасники ансамблю в очному форматі за 2023-2024:

- ▶ Золотий диплом у VII Міжнародному дитячому та молодіжному фестивалі-конкурсі хореографічного мистецтва «Квітневі викрутаси 2023», м. Ніжин;
- ▶ Диплом у I Регіональному фестивалі народного танцю імені Ярослава Смалія – 2023, м. Бобровиця;
- ▶ Диплом першого ступеня у XXIII Міжнародному молодіжному фестивалі-конкурсі «Мистецькі барви – 2024» м. Прилуки;
- ▶ Лауреат I премій у Міжнародному двотуровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Таланти Буковини – 2024» м. Хотин.

На цьому ансамбль не зупиняється та продовжує готуватися до нових переможних виступів.

Хореографія – це надскладна, енергійно-затратна професія, якою володіють лише дисципліновані, витривалі, наполегливі і цілеспрямовані люди.

Джерела інформації: <https://cutt.ly/Bw6kuizx>
<https://cutt.ly/Aw6kunTW>, <https://cutt.ly/Rw6koR2F>

**Той чорний реактор – і пекло, і трон.
Він спить на піску, підбгавши коліна.
І сниться йому в ореолі ворон
вже вся Україна, вже вся Україна...
Ліна Костенко.**

Два вибухи, пожежа, зруйнований реактор. Тридцять вісім років минуло відтоді, як 26 квітня сталася найбільша екологічна трагедія світу – аварія на Чорнобильській атомній електростанції. З цієї нагоди у Лубенському медичному фаховому коледжі відбувся екологічний бумеранг – спільне засідання двох клубів: екоклубу, що діє на базі коледжу, та літературно-історичного «Червоні щити» Публічної бібліотеки імені Володимира Малика.

З розповіді бібліотекарки Марини Кононенко молодь дізналася, що серед ліквідаторів аварії були сотні наших земляків. Саме лубенці найпершими рушили воювати з ядерним монстром. Вони звели кілометри колючої огорожі навколо зони відчуження, дезактивували десятки населених пунктів і приміщення самої станції. У жодному місті немає стільки «ліквідаторів», як у нас. Ось що згадують про те лихо лубенці: «Ми прибули туди близько 01:45... бачили розкиданий

ЧОРНОБИЛЬ НЕ МАЄ МИНУЛОГО ЧАСУ

графіт... Шматки різних розмірів: деякі великі, деякі малі, їх можна було підняти... Ми не знали багато про радіацію. Навіть ті, хто працював тут, не мали жодних ідей. Не було води у вантажівках... Потім ті хлопчики, які померли, пішли аж до даху – Коля Ващук, Володя Правік та інші... Вони піднялися вгору сходами... і я вже їх ніколи не побачив знову...».

На завершення бумерангу учасники клубу виготовили плакат із позначенням найбільших екологічних лих, що завдав нашій країні ворог.

Гості засідання – директор закладу Алла Кузьменко та методист Людмила Науменко звернули увагу на те, що нині Україною котиться нове екологічне

лихо: в Чорнобильській зоні – окопи окупантів, зірвана дамба Каховського водосховища, тривають удари по Дніпровській ГЕС та ядерний шантаж атомних електростанцій України. Довшає алея берізок біля Зажур-гори, насаджена в пам'ять про наших земляків-чорнобильців. З'являються нові імена у Сквері Героїв Небесної Сотні в Лубнах. Більшає земляків, що віддали своє життя за наше мирне життя в минулому та сьогоденні. Гірчить нам усім Зірка Полин, що вкотре яріє над Україною.

За даними прес-служби Лубенської міської ради
<https://lubnyrada.gov.ua/>

ЧОРНОБИЛЬ В СЕРЦІ УКРАЇНИ, А ТІНЬ ЙОГО – ПО ВСІЙ ЗЕМЛІ...

26 квітня 1986 року – трагічна дата, яка завжди увійшла в історію цивілізації як одна з найбільших техногенних катастроф: Україна пережила смертоносну аварію на Чорнобильській АЕС. Відтоді цей весняний день для всього світу став втіленням скорботи. Горем і болем увійшов в наше життя Чорнобиль, розділив долю людей на «до» і «після»...

Аварія на Чорнобильській АЕС стала не лише катастрофою в ядерній промисловості, а й нагадала світу про величезну силу природи й потенційну небезпеку людських помилок.

26 квітня 2024 року, в день 38-ї річниці Чорнобильської трагедії, зі студентами груп А-21 та А-41 спеціальності «Агрономія» проведено тематичну виховну годину.

Поринути в минувшину та усвідомити масштаби чорнобильської трагедії глядацькій аудиторії допомогли тематичні відеосюжети та зворушливі поезії й пісні про трагічну сторінку в історії нашої країни.

Працівники бібліотеки підготували літературну виставку «Чорнобиль не має минулого часу» та символічну композицію пам'яті жертв трагедії «Чорнобильський вітер по душах мете».

Хвилиною мовчання вшанували пам'ять учасників ліквідації, які віддали власні життя заради нашого майбутнього. Безмежна вдячність і доземний уклін ліквідаторам, які живуть поряд з нами.

Підсумовуючи захід, заступник директора з виховної роботи Світлана Івашко наголосила, що Чорнобильська трагедія має бути постійним і суворим нагадуванням людині про відповідальність перед прийдешніми поколіннями за все, що вона творить своїм розумом і своїми руками.

Руслана КОНДРАТЮК, Оксана РОМАНЮК,
куратори груп,
викладачі ВСП «Горохівський фаховий коледж
Львівського НУП»

СПОРТИВНІ ОЛІМПИ

ВОЛИНЬ ЗУСТРІЧАЄ ДРУЗІВ

У м. Луцьку на базі Закладу вищої освіти «Луцький педагогічний коледж» відбувся традиційний XXXI Всеукраїнський турнір з волейболу серед дівчат «Волинь зустрічає друзів».

За перемогу змагалися 8 команд з чотирьох областей України.

Відкрив змагання ректор ЗВО «Луцький педагогічний коледж» Петро Бойчук. Учасників вітали голова обласної ради, очільник Волинського відділення

НОК України та президент Федерації волейболу Волині Григорій Недопад, начальник управління освіти і науки обласної державної адміністрації Наталія Матвіюк, начальник Волинського обласного відділення (філії) КФВС МОН Олександр Манахін, директор департаменту молоді та спорту Луцької міської ради Володимир Захожий.

За підсумками змагань перемогу вчоргове здобули дівчата ЗВО «Луцький педагогічний коледж».

Друге місце – у команди Білоцерківського гуманітарно-педагогічного фахового коледжу.

Третє місце посіли студенти Луцького національного технічного університету.

Переможців та призерів нагороджено кубками, медалями та дипломами. Також були відзначені кращі гравці турніру.

ЧЕМПІОНАТ УКРАЇНИ СЕРЕД ЮНІОРІВ ТА ЮНІОРОК З ВІЛЬНОЇ БОРТЬБИ

З 12 по 15 квітня 2024 року в м. Звягель (Житомирська область) відбувся чемпіонат України серед юніорів та юніорок з вільної боротьби (U20).

На борцівський килим вийшли понад 200 спортсменів, які представляли 20 збірних команд областей та Київ.

Успішно виступили на чемпіонаті вихованці закладів фахової передвищої освіти

Студенти та учні **Львівського фахового коледжу спорту** стали переможцями та призерами змагань:

Ірина Борисюк (I курс) – I місце у ваговій категорії до 65 кг;

Марія Орлевич (III курс) – I місце у ваговій категорії до 76 кг;

Надія Соколовська (I курс) – I місце у ваговій категорії до 72 кг;

Роман Пронак (11 клас) – II місце у ваговій категорії до 65 кг;

Діана Рисьова (I курс) – II місце у ваговій категорії до 53 кг;

Інна Бугай (III курс) – II місце у ва-

говій категорії до 76 кг;

Марія Неміш (II курс) – III місце у ваговій категорії до 55 кг;

Альбіна Клефас (10 клас) – III місце у ваговій категорії до 59 кг;

Катерина Мельник (I курс) – III місце у ваговій категорії до 65 кг

Випускниця **Харківського фахового коледжу спорту** Софія Марченко виборола перше місце у ваговій категорії 53 кг і готується до участі у чемпіонаті Європи.

Також срібну нагороду у ваговій категорії 55 кг завоювала учениця 11 класу ХФКС Діана Котвицька.

Призерами змагань також стали вихованці **КЗ «Дніпропетровський фаховий коледж спорту»** Дніпропетровської обласної ради

Перше місце у вазі 125 кг здобув Іван Мирошніченко, учень 11-Б класу.

Третє місце у вазі 79 кг посів Олександр Мамрош, студент III курсу. Третє місце у вазі 74 кг посів Іван Грибенюк, також студент III курсу.

ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

Запорізький студент виграв Міжнародний чемпіонат Швейцарії з карате

Понад 260 спортсменів у складі 37 команд з 14 країн світу зібралися в Швейцарії, аби розіграти нагороди престижного міжнародного турніру – чемпіонату Швейцарії з кіокушин карате WKB у розділі куміте, «International Championship 2024 Kyokushinkai-Karate Sarnen».

У складі національної збірної команди України успішно виступив на змаганнях студент коледжу Максим Сап'яний. У своїй ваговій категорії запоріжець став переможцем змагань в розділі куміте. Судді також відзначили високий рівень майстерності Максима, і нагородили його спеціальним призом «За кращу техніку».

ЧЕМПІОНАТИ ЄВРОПИ З БОКСУ СЕРЕД МОЛОДІ

З 2 по 14 квітня в м. Порич (Республіка Хорватія) відбувся Чемпіонат Європи з боксу серед молоді. Вдало виступили вихованці наших закладів фахової передвищої освіти. Зокрема, студенти КЗ «Харківський фаховий коледж спортивного профілю» Харківської обласної ради Богдан Челдик посів II місце у ваговій категорії 60 кг, Микола Лактіонов став чемпіоном у ваговій категорії 86 кг, Максим Зименко став переможцем у ваговій категорії 51 кг. Також Максима Зименка було визнано кращим боксером Чемпіонату Європи серед молоді. Нагороду він отримав із рук виконувача обов'язків президента Федерації боксу України Олега Ільченка. Студентка КЗ «Дніпропетровський фаховий коледж спорту» Дніпропетровської обласної ради Анастасія Таран здобула I місце у ваговій категорії 70 кг.

КЗ «ХАРКІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТИВНОГО ПРОФІЛЮ» ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Призерка **Кубку світу з важкої атлетики**

Вихованка коледжу Світлана Самуляк виборола третє місце на Кубку світу з важкої атлетики, який з 31 березня по 11 квітня відбувся у тайландському Пхукеті.

У ваговій категорії до 64 кг вихованка заслужених тренерів України Валерія та Артема Нікуліних виборола три бронзові нагороди – у ривку з результатом 101 кг, поштовху (120 кг) та за сумою двоєборства (221 кг).

Перевершити результат Світлани Самуляк змогли важкоатлетки з Північної Кореї, які поділили між собою перше та друге місця. Ще одна українська спортсменка Ганна Давидова посіла в цій ваговій категорії четверте місце з результатом 211 кг за сумою двоєборства.

ЛЬВІВСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СПОРТУ

Ольга Пилипчук – срібна призерка чемпіонату Європи

3-14 квітня 2024 року у місті Пореч (Хорватія) відбувся чемпіонат Європи з боксу серед молоді. Студентка I курсу коледжу Ольга Пилипчук (на фото – перша зліва), стала срібною призеркою чемпіонату Європи у ваговій категорії 75 кілограмів. Ольга провела два бої, у півфіналі перемогла представницю Туреччини, у фінальному поєдинку

поступилася суперниці з Румунії.

ОЛІМПІЙСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ ІМ. ІВАНА ПІДДУБНОГО

Призові місця на Кубку України зі стрільби

На Кубку України зі стрільби, який відбувся у Вінниці, учні коледжу задавали тон у суперництві за провідні позиції. Олексій Вятчін з малокаліберної гвинтівки «вибив» друге місце в особистому заліку в стрільбі з трьох положень і здобув три перших місця у команді. Кіріл Сорокін в особистому заліку в стрільбі з пневматичної гвинтівки став другим, і дві «бронзи» виборов у командних змаганнях. В активі Вадима Чабана – «срібло» й дві «бронзи» у команді. Збірна Києва, за яку виступали наші стрільці, посіла перше місце.

Перемога на етапі **Кубка світу зі спортивної гімнастики**

Учениця коледжу Анна Лашевська здобула яскраву перемогу на етапі Кубка світу в Досі. Спортивна гімнастка не знала рівних у вправах на колоді. «Золото» їй приніс результат 13.533 бала.

Два тижні тому Анна здобула у цьому виді програми перше місце в хорватському Осіку на Кубку виклику. Загалом лідерка української збірної чотири рази піднімалася на п'єдестал на етапах Кубка світу.

Тетяна Виноградова посіла 5 місце у ваговій категорії 57 кг.

Тренують спортсменок Євгеній Бабенко, Сергій Батраков, Андрій Безменко.

За даними Комітету з фізичного виховання і спорту МОН України, закладів освіти підготував **Олександр МИРОНЕНКО**, Науково-методичний центр ВФПО

ЮРИДИЧНА КОНСУЛЬТАЦІЯ У ПИТАННЯХ ТА ВІДПОВІДЯХ

Актуальні зміни до колективних договорів. Що необхідно зазначити з урахуванням роз'яснень Держпраці

У разі колективно-договірних регулювань соціально-трудових відносин до генеральної угоди, галузевих (міжгалузевих) і територіальних угод, колективних договорів вносять положення, що забезпечують рівні права та можливості жінок і чоловіків.

При цьому колективні угоди (договори) мають передбачати:

- покладання обов'язків уповноваженого з гендерних питань – радника керівника підприємства установи та організації, їх структурних підрозділів на одного з працівників на громадських засадах;
- комплектування кадрами і просування працівників по роботі з дотриманням принципу надання переваги особі тієї статі, щодо якої в них існує дисбаланс;
- усунення нерівності за її наявності в оплаті праці жінок і чоловіків як у різних галузях господарства, так і в одній галузі на базі загального соціального нормативу оплати праці в бюджетній та інших сферах, а також на основі професійної підготовки (перепідготовки) кадрів.

Положення щодо забезпечення рівних прав й можливостей жінок і чоловіків та недискримінації рекомендується викласти у колективному договорі / угоді окремим розділом «Рівність і недискримінація».

Сприяє внесенню до колективного договору положень щодо рівних прав і можливостей жінок і чоловіків мають змогу профспілки.

Надомна й дистанційна робота працівників: у чому різниця

ДПС з роботи із великими платниками податків розповідає, що для того щоб продовжувати роботу в будь-яких умовах, роботодавці переводять працівників на віддалені форми роботи: дистанційну або надомну.

Дистанційні працівники працюють у будь-якому місці за власним вибором. Водночас мають бути на зв'язку із роботодавцем за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій.

Надомний працівник працює за місцем проживання або в інших визначених ним місцях поза приміщеннями роботодавця. Для такої роботи характерна закріплена робоча зона або технічні засоби, наприклад інструменти, приладдя для виробництва продукції, надання послуг або іншої роботи. Надомний працівник «прив'язаний» до вказаної у трудовому договорі адреси і може змінити її лише з дозволу роботодавця.

Режим роботи – ще одна відмінність. Надомний працівник, зазвичай, додержується загального режиму роботи

підприємства. Тоді як на дистанційного правила внутрішнього трудового розпорядку не поширюються. Він/вона розподіляє робочий час на власний розсуд – може працювати хоч рано вранці, хоч пізно увечері.

За обох форм віддаленої праці діють норми тривалості робочого часу:

- нормальна тривалість – до 40 годин на тиждень;
- скорочена (для певних категорій працівників) – до 24 або 36 годин на тиждень.

Видача довідки про роботу та заробітну плату право чи обов'язок роботодавця

Згідно з вимогами статті 49 КЗпП роботодавець зобов'язаний видати працівникові на його вимогу довідку про його роботу на цьому підприємстві, в установі, організації із зазначенням спеціальності, кваліфікації, посади, часу роботи і розміру заробітної плати.

Виходячи з вищевказаного, видача довідки про роботу та заробітну плату є обов'язком роботодавця.

Оскільки в КЗпП не визначено терміну щодо видачі довідки про роботу, тому слід керуватися ст. 20 Закону України «Про звернення громадян». Зокрема, звернення розглядають і вирішують у термін не більше одного місяця від дня їх надходження, а ті, які не потребують додаткового вивчення, — невідкладно, але не пізніше 15 днів від дня їх отримання.

За ненадання довідки (документів) на підставі звернення громадян передбачено адміністративну відповідальність згідно зі ст. 41 Кодексу України про адміністративні правопорушення.

Як діяти на виробництві під час оповіщення повітряної тривоги

Управління інспекційної діяльності у Чернівецькій області інформує керівників підприємств, установ, організацій щодо організації безпеки працівників під час виконання ними своїх трудових обов'язків у разі оповіщення повітряної тривоги.

Керівник має видати наказ «Про дії працівників та відвідувачів під час сигналу оповіщення повітряної тривоги», в якому затвердити алгоритм дій працівників і відвідувачів.

У ньому має бути прописано: «Під час сигналу оповіщення повітряної тривоги всім працівникам і відвідувачам залишити виробничі приміщення та пройти до найближчого укриття». У наказі обов'язково слід вказати адреси найближчого бомбосховища та розробити схему маршруту.

Із текстом наказу, схемою маршруту до укриття та повідомленням про негативні наслідки для життя та здоров'я у

разі його невиконання ознайомити підпис всіх працівників.

Цю інформацію, як діяти, рекомендовано розмістити на видному місці для відвідувачів, які можуть перебувати на той час на підприємстві, в установі, організації.

Нагадуємо, що роботодавець несе відповідальність за дії або бездіяльність, які призводять до настання нещасних випадків на виробництві згідно з чинним законодавством.

Водночас працівник зобов'язаний дбати про особисту безпеку і здоров'я під час виробничого процесу.

Повітряна тривога на роботі: коли це поважна причина, а коли – прогул

Управління інспекційної діяльності у Тернопільській області Південно-Західного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці на запитання на це зазначило таке.

І так, і ні. Залежно від обставин та дій працівника.

Статистика:

- з початку війни зафіксовано 30 тис. тривог по Україні;
- за вересень 2023 року – 150 тривог;
- середня тривалість тривоги – 55 хв.;
- робочий день у працівника, зазвичай, 8 годин.

За таких частих тривог працівник може бути відсутній на роботі більше ніж три години на день, і роботодавець, своєю чергою, може звільнити працівника за прогул.

Прогул – це відсутність на роботі протягом 3 годин.

Укриття під час повітряної тривоги для працівника може бути:

- у приміщенні офісу (якщо так вирішив працівник),
- в укритті або сховищі, створеному роботодавцем,
- у спеціально визначеному укритті, перелік яких є на офіційних сайтах міських або селищних рад тощо.

Саме працівник вирішує, в якому укритті він перебуватиме під час повітряної тривоги в робочий час (в офісі або пройти до найближчого обладнаного укриття).

Розгляньмо такі два приклади:

- працівник протягом одного дня відходив декілька разів з робочого місця до укриття, час його відсутності збігається з оголошеними тривогами. Це вимушений прогул з поважних причин;
- працівник відсутній на роботі 3 дні, а потім заявляє, що він сидів в укритті вдома, а повітряні тривоги були двічі по 1,5 години. Це прогул, оскільки працівник має перебувати в укритті лише під час повітряних тривог, а в інший час працювати.

Отже, перебування в укритті під час повітряної тривоги може бути поважною причиною відсутності працівника на роботі, якщо:

- час відсутності працівника на роботі збігається з повітряною тривоною + час на дорогу (офіс – укриття – офіс). Це можна підтвердити інформацією з програм або додатків, офіційних відповідей військових адміністрацій або рад);
- працівник повідомив про причину відсутності керівника (за можливості);
- на підприємстві немає спеціального укриття, де може працювати працівник.

Чи варто проводити повторні інструктажі з питань охорони праці

Повторний інструктаж проводять у терміни, визначені нормативно-правовими актами з охорони праці, які діють у галузі, або роботодавцем із урахуванням конкретних умов праці.

Управління інспекційної діяльності у Запорізькій області Південно-Східного міжрегіонального управління Державної служби з питань праці зазначає, що інструктажі з охорони праці є одним з найбільш ефективних видів навчання з питань безпечного виконання робіт. За характером, видом робіт і часом проведення вони є вступні, первинні, повторні, позапланові, цільові. Під час технічної консультації посадовці відділу з питань безпеки праці центрального регіону управління інспекційної діяльності у Запорізькій області нагадали, що повторний інструктаж проводять на робочому місці індивідуально з окремим працівником або групою працівників, які виконують однотипні роботи, за обсягом і змістом переліку питань первинного інструктажу. Повторний інструктаж проводять у терміни, визначені нормативно-правовими актами з охорони праці, які діють у галузі, або роботодавцем із урахуванням конкретних умов праці:

- на роботах із підвищеною небезпечністю – не рідше ніж раз на 3 місяці;
- для решти робіт – не рідше ніж раз на 6 місяців.

Повторний інструктаж проводить безпосередній керівник робіт (начальник структурного підрозділу, майстер) або фізична особа, яка використовує найману працю. Той, хто проводив інструктаж, завершує його перевірками знань усним опитуванням або за допомогою технічних засобів, а також перевіркою набутих навичок безпечних методів праці. У разі незадовільних результатів перевірки протягом 10 днів додатково проводяться інструктажі і повторна перевірка знань.

Консультує
Ірина БЕРЕЗЕНКО,
доктор філософії з права,
Науково-методичний центр ВФПО

УСІ В ОЧІКУВАННІ ВЕЛИКОДНЯ

МИСТЕЦТВО ПЛЕТІННЯ

З ЛОЗИ У ВЕЛИКОДНІХ

ТРАДИЦІЯХ СУЧАСНОСТІ

Протягом тисячоліть плетіння з рослинних матеріалів було для людства такою звичайною та на перший погляд невивагливою справою, що мистецькі особливості та переваги плетених виробів здебільшого ще досі не усвідомлено.

Орися ЩУР,

викладач циклової комісії «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» Волинського фахового коледжу культури і мистецтв ім. І. Ф. Стравінського, народний майстер, членкиня Національної спілки майстрів народного мистецтва України

Доступність матеріалу, простота і невелика кількість інструменту, невивагливе місце роботи, відносно нескладний технологічний процес виготовлення, попит на результат праці (можливість реалізації) дають змогу лозоплетінню розвиватися. Художнє лозоплетіння набуває нового змісту, нових якостей і характерних рис сьогодення.

Єдиним закладом в Україні спеціалізованої фахової передвищої освіти, де ще є спеціалізація лозоплетіння, є Волинський фаховий коледж культури і мистецтв ім. І. Ф. Стравінського.

Клас лозоплетіння започатковано водночас зі створенням відділу «Декоративно-прикладне мистецтво». Першим керівником майстерні був Юрій Ковальчук. З 1994 р. по 2017 р. його очолювала Руслана Вронська – заслужений майстер народної творчості України, а нині – я.

Основою роботи лозоплетіння є високосенситивне ремесло, яке набувається лише на практиці протягом досить тривалого часу. Тому, поряд із теоретичними дисциплінами, головну увагу в навчанні приділено практичним заняттям. Аби краще розуміти практику лозоплетіння, студенти вивчають техніку і технологію, матеріалознавство.

За роки існування спеціалізації багато чого було зроблено, вивчено, досліджено. Постійний процес навчання та пошук нового триває. Цей пошук не можливий без якогось підґрунтя. Оскільки і в класичних мистецьких школах починають навчати з азів композиції, так і студенти ці ази вивчають на основі традиційних технік і принципів побудови форм, які відточувалися протягом тисячоліть.

Основним кредо навчання є вивчення та дослідження традиційних форм плетених з природних матеріалів. Навчання відбувається переважно на тра-

диційних формах з фондів музею та етнографічних експедицій. Оскільки через об'єктивні обставини вибір матеріалів обмежений, у повсякденній практиці використовуються оптимальні, випробувані протягом тривалого часу, методики, що відповідають специфіці ремесла. Під час навчання студенти також знайомляться з новими сучасними матеріалами та технологіями.

Навчання спеціалізації лозоплетіння відбувається послідовно – починаючи з вивчення рослинного матеріалу, основних технік і прийомів плетіння простих виробів традиційного характеру, до створення робіт з використанням складніших технік, форм і композиційних рішень. Оволодіння майстерністю в галузі лозоплетіння дає змогу проявити творчі здібності під час формування виробу.

Практичні навички роботи з рослинним матеріалом розвивають не тільки володіння технологічними прийомами, а й сприяють вихованню цілісних орієнтацій, інтересів, смаків і потреб у сфері декоративно-прикладного мистецтва.

Система викладання класу лозоплетіння дає змогу її випускникам після закінчення навчання самостійно працювати.

Плетені вироби з лози не тільки легкі, міцні та зручні, але й втішають око природною красою і теплом матеріалу, виразним ритмом і різноманітністю плетеного візерунку.

Основні техніки виконання – «суцільне» плетиво та ажурне. Поєднання різних технік плетива створює багату фактуру. Контрасту кольорів додає природний матеріал, який використовують, зокрема, це окорений та неокорений лозовий прут.

У передвеликодні дні неможливо не згадати про основні страви, які готують до свята і те, що добра господиня все це складає у великодній кошик.

Кошикарство – галузь художнього плетіння, що з найдавніших часів виробляє найрізноманітніші місткості, передусім кошики – зручні й корисні для транспортування продуктів харчування, інших речей. Їх можна поділити на господарські, в яких переносять овочі або фрукти; кошики для збирання лісових ягід і грибів; кошики для квітів, кошики для пляшок, кошики-валізи, ритуальні кошики для освячення Пасхи на Великдень і фруктів на Спас.

Окремі етнографічні регіони України вирізняються специфікою плетених кошиків, їх плетуть із зеленого або червоного неокореного прута, білого окореного прута й розщеплених стрічок лози, або їх поєднанням. Якщо кошики, виготовлені з круглої лози, міцніші, то коши-

ки із стрічок легші та витонченіші.

Щодо форми, кошики класифікують за їх основою: круглі, овальні, квадратні (прямокутні). Найбільш поширена форма великоднього кошика – це овальна, вона найзручніша для розміщення в ній Пасхи, крашанок й інших великодніх страв, які несуть на освячення.

Оздоблювали кошики поверхневим ажуром, та крайовою загинкою у вигляді коси та ажурного переплетіння. Святковий кошик застеляли вишитим рушником і прикрашали зеленим барвінком.

До виробів плетених з лози, які традиційно використовують під час Великодніх свят, окрім кошиків, можуть бути також «пасківничка» – плетена підставка для Пасхи та крашанок (писанок), декоративно-ужиткові вироби у вигляді птахів та інші сувенірні вироби, плетені з лози.

ДОСЛІДЖУЄМО ПИСАНКУ – НЕВМИРУЩИЙ СИМВОЛ ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ!

Білоцерківський фаховий коледж сервісу та дизайну – це заклад, який плекає талановиту молодь, надає широкі можливості для реалізації природних здібностей та удосконалення талантів студентів. Серед заходів, що сприяють формуванню творчої особистості – організація творчих конкурсів, виставок, концертів, створення спеціалізованих клубів та гуртків, залучення відомих фахівців для проведення майстер-класів та лекцій, підтримка та сприяння участі студентів у наукових, творчих та спортивних заходах, надання можливостей для публікації творчих робіт і результатів творчо-пошукових проєктів.

Людмила ЛЕМЕШКО, заступник директора з виховної роботи,
Анастасія ДЕНИСОВА, заступник директора
з навчальної роботи Білоцерківського фахового коледжу сервісу та дизайну

Одним з вагомих напрямів роботи коледжу є популяризація української культури та традицій серед студентської молоді, а також збереження та підтримка цінностей українського народу. На чільному місці стоять питання, як-от передача майстерності від покоління до покоління, творчий характер ручної художньої роботи, роль особистості майстра в народному мистецтві, традиційні ремесла та їх зв'язок із природою.

Частиною всесвітньої спадщини та поширеним видом народного декоративно-ужиткового мистецтва України є писанкарство. Українське писанкарство – це не лише традиційне Великодне мистецтво, але й справжня магія кольорів, символів і візерунків, яка відображає душу народу та його віру в добро, єдність та вічні цінності.

Як результат творчо-пошукового проєкту «Дослідження писанки – невмирущого символу творчості українського народу» було розроблено навчально-методичний посібник та створено унікальну інсталяцію, де кожна писанка – це винятковий твір мистецтва, який втілює весь багатий світ української культури. Кольори на писанках мають своє значення: червоний символізує кохання та життя, чорний – смуток і печаль, жовтий – багатство та щастя, зелений – природу та вічну весняну свіжість, а кожен візерунок має свій символічний зміст: хрести охороняють від злого ока, хрестики – символізують сонце та вогонь, зірочки – зірки на небі, які ведуть на шлях до добра та щастя.

Творчо-пошукова робота охоплювала не тільки дослідження, майстер-класи різних технік виконання писанок, а й створення ескізів колекції моди, стилізованої під писанку. Це поєднання традицій та інновацій, яке подарувало можливість зануритися у світ краси та гармонії, що відображається у кожному ескізі, як унікальній писанці.

Кожен здобувач освіти, який створював писанку, вкладав в неї свої надії, мрії та побажання, які збудуться разом із приходом ПЕРЕМОГИ, весни та святкуванням Великодня.

НАВЧАЄМО МИСТЕЦТВА ПИСАНКАРСТВА

Леся МАРТИНЮК, викладач
Володимирського педагогічного
фахового коледжу
ім. Агатангела Кримського,
писанкарка, членкиня Національної
спілки майстрів народного мистецтва
України

Сучасна українська писанка – самобутнє мистецьке явище, яке заявляє про себе як про самостійний жанр у контексті як самодіяльного, так і професійного мистецтва. Втішає те, що писанкарство до сьогодні збережено і успішно розвивається. Зокрема, у Володимирському педагогічному фаховому коледжі імені Агатангела Кримського створено потужний центр писанкарства, до якого залучені не лише педагоги та здобувачі освіти коледжу, але й широка педагогічна спільнота.

З настанням Великого посту, саме тоді, коли українці готуються до одного з найбільших християнських свят – Великодня, прадавня традиція розписувати писанки набуває особливого звучання.

З любов'ю до народних традицій, з бажанням вчити нащадків шанувати та зберігати мову писанкових символів для наступних поколінь, щороку у нашому коледжі проводять заняття з писанкарства. Цього року здобувачі освіти нового набору з неабияким ентузіазмом виявили бажання опанувати секрети майстерності у мистецтві писанкарства. Творча група у складі п'ятнадцяти студентів обрала собі назву «Золотий оберіг», адже писанку вважають золотим оберегом України. Дивовижні сплетіння лінійної мови оригінальних орнаментів, гармонія плям та яскравий колорит, закодована мудрість символіки зачаровують молодь.

Не тільки здобувачі освіти опановують прадавнє мистецтво писанкарства. Зокрема, 25 квітня 2024 року відбувся майстер-клас «Виготовлення багатоколірної волинської писанки» (<http://surl.li/tg00a>) для вихователів закладів дошкільної освіти. Учасники ознайомилися із традиційними орнаментами писанок, дізнались про те, що наші предки писали

писанки від Різдва до Трійці, а символи, які наносили на курячі яйця, залежали від свята (наприклад, на свято Сорок Святих писали «писанки-сорокаклінці», «крапки та штрихування», «ромби», «квадрати», «баранчики», на Трійцю більше використовували рослинний орнамент: «трилист», «дубовий лист», «яворовий лист», «кленовий лист» тощо).

Педагоги писали волинську писанку із символами «ружа», «вітрячки», «грабельки», «дубовий листочок» із щирою вірою у те, що вона принесе нам щастя та удачу. Адже писанка, поява якої супроводжується обрядовою, знаковою символікою, символікою кольору, ввібравши в себе енергетику природної стихії (вода, вогонь) і матеріалів (бджолиний віск, сажа), силу людської думки, мрії, молитви та щирих побажань, може дійсно принести щастя й радість, подарувати здоров'я й наснагу, відчутти наближення світлого Господнього Воскресіння.

Створивши власні обереги, учасники майстер-класу, приєдналися до загальноукраїнського святодійства – писання писанки.

НЕХАЙ СМАКУЄ ПАСКА НА ЗДОРОВ'Я

Галина ЗАЙЦЕВА,
викладач

«ВСП Івано-Франківський фаховий коледж ресторанного сервісу і туризму НУХТ», переможець конкурсу «Педагогічний ОСКАР-2024» (1 місце), автор Ютуб-каналу «Випічка з Галиною Зайцевою»
<http://surl.li/zyeys>

Є багато свят, які люблять зустрічати українці. Але одним з головних є Великдень – весняне світле і добре свято, яке несе із собою віру, надію і любов.

Великдень – найбільше християнське свято. Цей день має ще одну назву – Пасха. У перекладі з давньоєврейської мови «Пасха» – «проходження повз, позбавлення». Інші назви цього свята: Світле Воскресіння, Христовий день.

За переконанням православних вірян, Великдень пов'язаний з воскресінням Ісуса Христа, а отже, символізує перемогу добра над злом і світла над п'тьмою. Христове Воскресіння стало своєрідним свідченням того, що Ісус Христос – це істинний Спаситель, оскільки він переміг смерть, воскреснувши. І цим він дав надію всім вірянам, власне, зробив людей переможцями смерті, адже, відповідно до заповідей Святого писання, кожна людина протягом праведного свого земного життя може заслужити право на власне безсмертя.

Великдень має два головних атрибути – це крашанки (писанки) і паска. Одна легенда з Гуцульщини, записана Іваном Франком, оповідає, що коли Ісуса схопили, Марія хотіла вмовити Пілата відпустити його. Вона цілу ніч робила писанки й крашанки, щоб зробити йому підношення. На ранок понесла їх у кошику Пілату, прохаючи, щоб він помилював її сина. Проте Пілат відповів, що тепер все даремно, бо його вже вбили. Почувши це, Марія зомліла, а писанки покотилися по всьому світу.

Великодня паска у християнстві символізує незримую присутність Ісуса. Церковний хліб циліндричної форми, який випікають у церкві в переддень Великодня, називається артос («квасний хліб»). Випікання домашньої паски – це продовження цієї церковної традиції.

Зокрема, в Україні паски випікають здебільшого з пшеничного борошна й

прикрашають виліпленими з тіста квітками, шишками, пташками й хрестами. Також для оздоблення поверхні пасок використовують білкові глазури, цукрові чи шоколадні пташки, яйця чи інший декор.

Окрім дріжджової паски, готують і сирні, які також дуже популярні.

Для господинь пропоную декілька рецептів пасок.

ПАСКА «ВЕРШКОВА»

Борошно (50 г для опари; 475 г в тісто) – 525 г, Дріжджі (свіжі) – 38 г, Молоко (110 г для опари; 50 г в тісто) – 160 г, Маргарин – 80 г, Жовток яєчний (яйця середнього розміру) – 5 шт., Сметана – 85 г, Молоко згущене – 80 г, Цукор (50 г для опари; 100 г в тісто; 200 г в глазур) – 350 г, Масло чи маргарин (в тісто) – 80 г, Білок яєчний (глазур) – 3 шт., Шоколад молочний (з горіхом; для прикраси), Сіль (дрібка).

Опара: Змішати 2 ст. л. цукру і 2 ст. л. борошна, додати 110 г теплого молока, 38 г свіжих дріжджів і добре розмішати, щоб не було грудочок. Залишити на 30 хв. у теплом місці для бродіння. Опара збільшується в об'ємі втричі.

Тісто: Окремо змішати 50 г молока, 100 г цукру, дрібку солі, 5 жовтків, 85 г сметани, 80 г згущеного молока (не вареного) та 80 г вершкового масла чи маргарину (розтопленого). До опари додати підготовлений розчин, добре вимішати та всипати просіяне борошно, що залишилося. Замісити м'яке тісто, що відстає від рук, накрити вологим рушником і покласти у тепле місце на 1,5 год. Через кожні 30 хв. тісто необхідно обминати, для видалення надлишкового вуглекислого газу, що уповільнює процес бродіння. Тісто підкачати у кульку і викласти у форму (тісто має займати 1/3 висоти форми), залишити у теплом місці для повного розстоювання (тісто піднімається до поверхні форми), змастити яєчним жовтком. Духовку розігріти попередньо до 180 градусів. Випікати перші 15-20 хв. за температури 180 градусів, а потім ще 40-45 хвилин за 150 градусів.

Гарячою виїняти з формочки. Збити 3 шт. білків з 200 г цукру до густої піни. Змастити гарячі паски. Прикрасити тертим або ж нарізаним дрібно молочним шоколадом з горіхами.

ПАСКА ЗАВАРНА

Для тіста: 3 склянки борошна, 3 склянки молока, 50 г сухих дріжджів, 10 яєць, 2,5 склянки цукру, 3 склянки вершкового масла.

Для глазури: білок – 1 шт., цукрова пудра – 0,5 склянки, сік лимона – 1-2 чайних ложки.

За бажанням у тісто можна додавати родзинки, цукати, терту цедру лимону чи апельсину.

Приготування: заварити борошно киплячим молоком і добре розмішати. Коли маса трохи охолоне, додати 50 г сухих дріжджів, розведених у 0,5 склянки молока, поставити в тепло, щоб підійшло.

Після цього додати 10 жовтків, розтертих добіла з 2,5 склянки цукру і 10 збитих у піну білків.

Потім дати ще підійти, додати 3 склянки розтопленого масла і борошна стільки, скільки буде потрібно для належної консистенції. Борошно в тісто краще не додавати все за один прийом. Спочатку потрібно ввести в тісто частину борошна, перекласти його на стіл, і вимішувати, постійно присипаючи стіл і тісто великою кількістю борошна. Отже, тісто треба добре вимісити, тоді воно не вбере в себе зайву кількість борошна, і не приставатиме до рук. Тісто добре вибити, потім перекласти у форму і, коли ще раз підніметься, – випікати, як зазначено у попередніх рецептах. Оздобити білковою глазур'ю.

Для глазури: один охолоджений білок збити, поступово додати 0,5 склянки цукрової пудри і одну столову ложку свіжовичавленого лимонного соку. Нанести глазур на паски і залишити підсохнути (можна поставити паски з глазур'ю в духовку).

ПАСКА СИРНА ЗВИЧАЙНА

Сир – 1 кг, яйця (жовтки) – 5-10 шт., цукровий пісок – 200 г, цукати – 100-200 г, цедра цитрусових – з одного плоду, ванілін – 1/4 чайної ложки.

Такі паски готують зі свіжого сиру. Якщо в паску додають яйця, то вони також мають бути свіжими. Дуже зручно для приготування паски мати спеціальну форму-пасочницю, що є збірною-розбірною порожнистою чотиригранною пірамідою з дощечок.

Яєчні жовтки сирі, якщо це дуже свіжі яйця, або зварені круто, якщо є сумніви в їх свіжості, розтерти з цукровим піском, додавши ванілін. З'єднати із сиром розтерту масу, додати нарізані дрібними шматочками цукати і лимонну або апельсинову цедру, все ретельно перемішати. Приготовану масу укласти у форму-пасочницю, поставити зверху гніт і витримати 1-2 дні в прохолодному місці (у холодильнику). Якщо немає спеціальної форми, то суміш потрібно помістити

в марлевий мішечок і дати відвиснути в прохолодному місці 1-2 дні або витримати її такий самий час під гнітом (затиснути мішечок між двома дощечками і поставити зверху вантаж).

Форму з віджатою масою перевертають і обережно знімають з паски, що вже сформувалася. Якщо маса віджималася в марлі, то паску формують вручну, надаючи звільненій від марлі сирній масі форму чотиригранної піраміди з усиченою вершиною.

Поверхню паски можна додатково прикрасити їстівними прикрасами – різнокольоровими цукатами, фігурками з шоколаду, мармеладу, желе або марципана. Для ароматизації паски в сирну масу можна додати небагато рому або лікеру. Замість цукатів в сирну масу можна покласти нарізаний шматочками мармелад.

СИРНА ПАСКА В ДУХОВЦІ

180 г цукру, 20 г ванільного цукру, 4 яйця, 100 г вершкового масла, 400 г кисломолочного сиру, дрібка солі, 60 г в'яленої журавлини, 100 г свіжомороженої смородини, 20 г розпушувача, 300 г борошна.

Яйця збити з цукром і ванільним цукром до пишної маси. Жирний сир збити заглибним блендером, влити розтоплене масло, додати сіль і ретельно перемішати. Сирну масу влити у збиті яйця, перемішати. Всипати половину просіяного борошна з розпушувачем, всипати підготовлені ягоди (смородину не розморожувати) перемішати і додати решту борошна. Консистенція тіста має бути як густа сметана і триматися на лопатці.

Перекладаємо у дві форми на паски, змащуємо ложкою з рослинною олією зверху пасок, вирівнюємо їх, випікаємо одну годину за 180 градусів з конвекцією, або без неї, все залежить від вашої духовки. Готовність перевіряйте шпажкою, якщо суха – паска готова. Можете змастити будь якою глазур'ю для паски. Можна просто посипати цукровою пудрою.

ЗАСНОВНИК:

НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР
ВИЩОЇ ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідальний редактор – Тетяна ОЛЬХОВИК
Літературний редактор – Ірина СЕРОВА
Верстка та дизайн – Людмила ШИШКІНА

Адреса редакції:

03151, м. Київ,
вул. Смілянська, 11
телефон: (044) 242-35-68
факс: (044) 242-35-68
nmc.vfpo@ukr.net

Свідоцтво про державну реєстрацію
КВ №17045-5815Р від 13.08.2010

Наклад – 1000 прим.

Виходить один раз на місяць

Відповідальність за зміст публікацій та достовірність інформації несуть автори.

Редакція залишає за собою право скорочувати авторські матеріали та вносити в них правки.